

Z OBSAHU:

Nastal čas na změnu volebního systému?

Zaměstnávání státních a obecních úředníků

Z krajských setkání

Reforma financování regionálního školství

Vážení členové Svazu, jmenujte své delegáty na Sněm, kterým dáte svůj hlas

Blíží se XIII. Sněm Svazu, přípravy jsou v plném proudu a svazová Kancelář očekává nominace na delegáty, kteří budou 6. a 7. června 2013 v Českých Budějovicích hlasovat i za Vás, pokud se Vy sami Sněmu nezúčastníte. Připomeňme si, že předcházející XII. Sněm Svazu, který se konal v roce 2011 ve Zlíně, schválil změnu Stanov spočívající ve změně způsobu hlasování. Při členské základně, která čítá okolo 2500 členů, bylo stále těžší zajistit usnášeniškopnost Sněmu, a proto bylo třeba zvolit jiný způsob.

Stanovy Svazu tedy mají od zlínského Sněmu nový paragraf 9, z něhož citujeme: *Delegátem řádného nebo mimořádného Sněmu je vždy jeden zástupce člena Komory obcí a jeden zástupce člena Komory měst z každého správního obvodu obcí s rozšířenou působností, který je delegován na základě pověření členů Svazu nadpoloviční většinou z příslušné komory Svazu v příslušném správním obvodu obce s rozšířenou působností. Delegát má tolik hlasů, kolik členů Svazu z příslušné komory je v daném správním obvodu obcí s rozšířenou působností.*

Z výše uvedené citace Stanov vyplývá, že **je velice důležité, abyste se v rámci komor ve Vašem správním obvodu ORP**

kontaktovali a svého delegáta na Sněm jmenovali (nejlépe přes člena Rady – viz následující strana). Seznam členských obcí/měst ve Vašem správním obvodu ORP Vám připraví Kancelář Svazu. Sněm vytyčí další směřování činnosti Svazu a delegát, který za Vás bude hlasovat, by tedy měl znát i Vaše názory.

Toto ustanovení však neznamená, že na Sněm nemůže jet každý člen Svazu, který projeví zájem. Pochopitelně ano. Hlasovat bude sám za sebe a delegátovi, který byl zvolen za celý správní obvod ORP, se tento hlas z hlasovacího lístku odečte. Dojde k tomu, že svého delegáta má i každý člen Komory statutárních měst.

Vážení starostky a starostové, Sněm je nejvyšším orgánem Svazu, jeho usnesení jsou pro nás všechny závazná. Vy na Sněmu určíte priority činnosti pro další období, Vy přijmete zásadní stanoviska. Je proto velice důležité, abyste Sněmu věnovali dostatečnou pozornost. Prosíme Vás proto, domluvte se na svém delegátovi ve Vašem správním obvodu ORP co nejdříve. Jak? Čtete uvnitř zpravodaje na následující straně. V případě jakýchkoli nejasností samozřejmě kontaktujte svazovou Kancelář. A nejlépe – přijďte na Sněm Vy sami.

Těšíme se, že se v Českých Budějovicích sejdeme v co největším počtu.

Jaromír Jech

● Z iniciativy Svazu vznikla pracovní skupina k odměňování starostů

14. únor 2013, Praha

Zástupci Svazu, Asociace krajů, Sdružení místních samospráv, Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva financí se sešli na Ministerstvu vnitra, aby otevřeli diskusi ke změně systému odměňování členů zastupitelstev. Svaz požaduje, aby se odměny starostů aktuálně vrátili na úroveň roku 2010 a v dalším časovém horizontu se nastavil nový systém odměňování, který by vycházel z postavení členů zastupitelstev jako politiků. Současná podoba totiž připomíná odměňování úředníků a je také tak nahlížena. Že se od roku 2003, kdy bylo nařízení vlády vydáno, celý systém pokrivil, potvrzuje i Ministerstvo vnitra. Došlo k rozvětvení nůžek v odměňování uvolněných a neuvolněných starostů a místostarostů, a to především na malých obcích. Tako-

vý rozdíl ale není opodstatněný, protože kompetence bez ohledu na uvolněnost či neuvolněnost zůstávají stejné, či se ještě navyšují. Letitá argumentace MPSV proti jakémukoliv navyšování nebo změně systému vychází ze srovnávání s platovými poměry státních úředníků bez ohledu na fakt, že zastupitelé nejsou zaměstnanci, nemají nárok na bonusy ani na odměny, svým rozhodováním „nesou kůži na trh“ a nezatažují státní rozpočet. Přítomní zástupci s výjimkou MPSV se shodli, že je třeba navrhnout novou spravedlivější formu, která bude odlišovat postavení členů zastupitelstev obcí v „platovém“ systému veřejné správy.

● Připravujeme workshop k územnímu plánování

13. únor 2013, Praha

Společně s Českou komorou architektů připravujeme workshop Metodika zadávání územních plánů, který by se měl uskutečnit

v pátek 12. dubna 2013 v Praze. Přípravných jednání se za Svaz účastnila Vendula Kouňovská, která na České komoře architektů domlouvala vše potřebné s architektem Milanem Košařem, který předseda pracovní skupině Územní plánování. Svaz bude akci zajišťovat organizačně, Komora architektů připraví program včetně podkladových materiálů. Podrobnější informace najdete na webových stránkách Svazu.

● Seminář k aktuálním otázkám v oblasti veřejné podpory

14. únor 2013, Praha

Téma veřejné podpory je pro obce stále zásadní, a proto Svaz spolu s Ministerstvem pro místní rozvoj a Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže připravil praktický seminář, který se snažil tuto problematiku představit zástupcům obcí tak, aby byla jasná i těm, kteří ji neřeší v každodenní praxi.

JAK DELEGOVAT SVÉ ZÁSTUPCE NA SNĚM V NĚKOLIKA KROCÍCH

1. Kancelář Svazu osloví členy Rady Svazu se žádostí, aby ve svém okrese (všech jeho správních obvodech ORP) vytypovali aktivní členy Svazu, a to vždy jednoho za Komoru obcí a jednoho za Komoru měst z každého správního obvodu ORP (potřebné seznamy dostanou z Kanceláře Svazu).
2. Vytypované starosty člen Rady požádá, zda by přijali odpovědnost za nominaci delegáta za svůj správní obvod ORP a příslušnou komoru (stane se kontaktní osobou pro Kancelář Svazu). Jméno kontaktní osoby pak sdělí Kanceláři Svazu (telefonicky, e-mailem...).
3. Vytypovaný starosta, odpovědný za nominaci, by mohl být rovnou navržen jako delegát, kterého by pak schválili starostové příslušného správního obvodu; v opačném případě by zvolili jiného, postup viz dále.
4. Samotná volba může proběhnout některým z následujících způsobů (podle dohody příslušných starostů dané komory správního obvodu):

- a) prostřednictvím volební listiny (na vyžádání Kancelář zašle), kterou podepíší starostové na společném jednání,
  - b) prostřednictvím volební listiny, kterou si budou starostové zasílat faxem,
  - c) prostřednictvím e-mailu, kde jednotliví starostové vyjádří svůj souhlas s navrženým kandidátem.
5. Zvolený delegát své pověření (ať už podepsanou volební listinu nebo jednotlivé souhlasné e-maily) zašle Kanceláři Svazu.

Vzor hlasovací listiny Komory obcí

Hlasování o delegátovi na XIII. Sněm Svazu měst a obcí České republiky 6. a 7. června 2013, České Budějovice

ORP:

název obce s rozšířenou působností

Komora obcí

Zvolený delegát (osoba, funkce, obec)

název obce	druh	podpis
<i>názvy členských obcí</i>	Obec	
<i>za příslušnou komoru</i>	Obec	
	Městys	

Pozn.: Pro nominaci stačí, když se shromáždí podpisy nebo se sejdou e-mailová potvrzení nadpoloviční většiny členských obcí/měst v daném správním obvodu ORP.

Znova však připomínáme, že Sněmu se má právo zúčastnit a hlasovat každý člen Svazu sám za sebe – viz úvodník. Těšíme se na hojnou účast.

V ojedinelých případech:

- Pokud ve vašem správním obvodu ORP je pouze jeden člen z dané komory, stává se automaticky delegátem.
- Pokud ve vašem správním obvodu ORP není žádný člen jedné z komor, bude na Sněmu pouze delegát druhé komory.
- Pokud vámi pověřený delegát bude muset z vážných důvodů svoji účast na Sněmu těsně před jeho konáním zrušit, sám vybere jiného pověřeného delegáta z okolních správních obvodů ORP, s kterým se domluví, předá mu zplnomocnění (podmínkou je členství ve stejné komoře) a oznámí to Kanceláři Svazu.

Zpravodaj Svazu měst a obcí ČR

Vychází v nákladu 2800 ks zdarma. – Vydává SMO ČR. – Kancelář: Kongresové centrum Praha, ul. 5. května 1640/65, 140 21 Praha 4, tel.: 234 709 711, fax: 234 709 786, e-mail: smocr@smocr.cz. – ID datové schránky: 5fkgwn3 – Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá Mgr. Lenka Zgrajová. DTP: Grafické studio J&S. – Uzávěrka tohoto čísla 28. 2. 2013. – MK ČR E 14584

Bylo konstatováno, že obce se s veřejnou podporou a s ní spojenými riziky potkávají jak na straně příjemce (navracení veřejné podpory, dotací atd.), tak na straně poskytovatele (např. necertifikované výdaje, náhrada škody, neplatnost smlouvy). Proto je pro ně důležité porozumět znakům veřejné podpory a snažit se ji včas odhalit. Neuvážené poskytnutí veřejné podpory totiž může vést k ohrožení hospodářské soutěže v rámci Evropské unie. Během semináře se přednášející snažili především zpřehlednit účastníkům složitá pravidla veřejné podpory a seznámit je s novým legislativním vývojem v této oblasti. Více pozornosti bylo věnováno službám obecného hospodářského zájmu. Z následné diskuze vyplynulo, že v případě sociálních služeb musí být obce obzvláště ostražitě, pokud se nechtějí dostat do rozporu s ustanoveními o veřejné podpoře. Dle zkušeností přítomných patří tato oblast mezi problémové a některá ustanovení vnitrostátních předpisů se jim nezdají zcela v souladu s evropskou legislativou. V závěru ještě představili zástupci ministerstva Manuál pro služby obecného veřejného zájmu, který bude určen právě zástupcům samospráv. Měl by jim pomoci v případech, kdy na základě objednávky služeb veřejného zájmu poskytují finanční podporu subjektům fungujícím v tržním prostředí. Zvláštní pozornost bude v manuálu věnována právě oblasti sociálních služeb, občanské vybavenosti a volnočasových aktivit. Kromě případových studií tak obce získají přehledné vysvětlení pravidel, které je nutné respektovat, aby poskytnutá finanční podpora nemusela být později vrácena zpět do veřejných rozpočtů.

● **Názory Svazu a Národní sítě MAS nejsou v rozporu**

19. únor 2013, Praha

V reakci na debaty vedené ohledně fungování místních akčních skupin (MAS) v příštím programovém období se sešel výkonný místopředseda Svazu Jaromír Jech se zástupcem Národní sítě MAS Václavem Pošmurným, aby si vyjasnili stanoviska obou organizací.

Z EVROPSKÉHO PARLAMENTU

EVROPSKÁ KOMISE MÍSTO PŘÍZNÁNÍ CHYBY DÁLE PODRÁŽÍ NOHY LETECKÝM DOPRAVCŮM

Výbor pro dopravu a cestovní ruch Evropského parlamentu hlasoval o návrhu Evropské komise (EK) posunout účinnost emisních povolenek v letecké dopravě. EK hledá záminky k tomu, aby nemusela přiznat, že systém emisních povolenek v leteckém průmyslu nefunguje a zbytečně zatěžuje evropské dopravce. Když už se i původní zastánci z řad ekologických aktivistů začínají od této byrokratické konstrukce odvracet, přichází s návrhem na odložení účinnosti. Čestnější a pro všechny pochopitelnější by ale bylo přiznat chybu, systém zrušit a soustředit se na hledání tržních pobídek k dosažení vytyčeného cíle.

Evropský letecký průmysl se velmi pomalu zotavuje z krize. Tuto větu, která šetrně sděluje, že evropští letečtí dopravci vykazují miliardové ztráty, jsme si zvykli číst v novinách až příliš často. Nejnovější čísla však naznačují, že namísto dlouhodobé krize, na jejímž konci se logicky očekává zlepšení, evropští dopravci jednoduše prohrávají konkurenční boj s levnější a mnohdy dumpingovou konkurencí z Asie. Evropská část Mezinárodní rady letišť (ACI Europe) ve svých výsledcích za rok 2012 uvádí, že letecká doprava v EU nadále stagnuje. Zatímco osobní přeprava na unijních letištích narostla od roku 2008 o zanedbatelných 2,5 %, evropská letiště mimo EU (například v Turecku, Rusku či na Islandu) zaznamenala strmý nárůst o 38 %. V globální konkurenci pak jasně začínají dominovat asijské trhy jako Čína, Indie či Indonésie.

Jakoby letiště a letečtí dopravci v EU neměli dost vlastních problémů, přišla EK v roce 2008 se záměrem začlenit letecký průmysl do systému emisních povolenek ETS, v rámci něhož si již nakupují povolenky i průmyslové podniky v České republice. Pro letecký průmysl, přesněji řečeno pro dopravce obsluhující lety na unijních letištích, vstoupila tato povinnost v platnost k 1. lednu 2012 s tím, že 85 % povolenek je dopravcům přidělováno zdarma a zbylých 15 % soutěženo.

Přestože i Komise přiznává, že takové nařízení znevýhodňuje evropské letecké společnosti oproti asijské či americké konkurenci, přišla s velmi naivní představou, že na základě daného nařízení přiměje USA nebo Čínu, aby se k systému ETS přidaly. Realita byla však zcela opačná. Plán na globální zavedení emisních

povolenek nejprve odmítla Indie a Čína. Spojené státy později dokonce přijaly zákon, který má tamní letecké společnosti před placením emisí ochránit. Emisní povolenky v letecké přepravě nicméně tak jako tak vstoupily v platnost, aby se záhy ukázalo, že neplní ani své původní záměry o ochraně životního prostředí. Europoslanci z řad zelených totiž tvrdí, že nastavený poměr pouhých 15 % soutěžených poukázek nevytváří dostatečné pobídky pro snižování emisí. Všeho všude se tedy jedná o byrokratickou zátěž nepřinášející žádné praktické přínosy.

Ani za této situace však EK není schopna přiznat vlastní chybu a systém zrušit. Místo toho se odvolává na jistý blíže nespecifikovaný pokrok v jednání Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO). Tím správně přiznává, že právě tato specializovaná agentura OSN má podobné otázky řešit. Na druhé straně ale ve vztahu k ní opakuje podobně naivní postup jako dříve vůči USA, Indii a Číně.

V návrhu rozhodnutí, o kterém hlasoval Výbor pro dopravu a cestovní ruch Evropského parlamentu, přichází EK s návrhem zpětně pozastavit účinnost směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů pro lety mezi EU a třetími zeměmi. Pozastavení je podmíněno tím, že ICAO do konce roku 2013 nalezne náhradní a globální řešení pro systém ETS. Pokud se tak nestane, mají být emisní povolenky pro lety uvnitř EU opět spuštěny. Jinak řečeno se Komise, přestože stejný postup již jednou nevyšel, snaží přimět členy ICAO ke snížení emisí v letecké přepravě pod pohrůžkou, že jinak zažene do kouta své vlastní dopravce. Logický paradox tohoto uvažování doslova bije do očí. Jako jediné možné řešení pro evropské dopravce, stejně jako pro mezinárodní vážnost EU, tak zůstává přestat hledat třetí cestu v podobě možného využití systému ETS a zaměřit plnou pozornost na nalezení globálního řešení v rámci k tomu určené platformy ICAO. V tomto duchu jsem také hlasoval na zasedání příslušného výboru, i mou snahou bylo přimět Komisi ke zvážení funkčnosti celého ETS v letecké dopravě. Považuji za nutné poukázat na fakt, že Komise různými způsoby ospravedlňuje nefunkční systém, a to navzdory jasnému narušování hospodářské soutěže a znevýhodnění evropských dopravců vůči asijské a americké konkurenci.

*Ing. Oldřich Vlasák
místopředseda Evropského parlamentu
místopředseda Svazu
pro evropské záležitosti*

KUNÍNSKÁ DEKLARACE

Předsednictvo Komory obcí SMO ČR na svém zasedání 12. února 2013 v obci Kunín jednalo o tzv. Druhé zlínské výzvě (<http://www.jurencakova.cz/druha-zlinska-vyzva/>), která žádá vládu Petra Nečase o náležité zohlednění potřeb českých obcí, měst a jejich sdružení při čerpání evropských peněz v příštím programovém období 2014–2020.

Předsednictvo Komory obcí se jednoznačně shodlo, že v převážné většině případů Druhá zlínská výzva vyjadřuje podporu dlouhodobým požadavkům Svazu měst a obcí ČR.

Zohlednění potřeb obcí a měst ve všech relevantních operačních programech je jedním ze základních cílů, které Svaz ve vztahu k jednotlivým resortům prosazuje již od svého XII. Sněmu v roce 2011. Jde o tzv. územní dimenzi operačních programů, která má zajistit směřování prostředků z operačních programů na potřeby jednotlivých typů území. Za tímto účelem Svaz vypracoval ucelenou koncepci územní a urbánní dimenze, zohledňující postavení obcí a měst a oblasti jejich potřeb. K vytvoření jasně definovaných priorit zaměřených na potřeby měst a obcí se vláda Petra Nečase zavázala již po společném jednání se zástupci Svazu dne 30. ledna 2013.

Citace ze společného prohlášení Svazu a vlády ČR:

„V souladu s nezastupitelnou rolí samospráv v rozvoji území představitelé vlády i Svazu plně podporují významné posílení pozice měst a obcí v agendě evropských fondů. Právě města a obce jsou totiž jasnými rozvojovými póly růstu, se kterými se musí počítat při přípravě, koordinaci a realizaci budoucí strukturální politiky. Z tohoto důvodu se vláda zasadí o vznik jasně definovaných priorit zaměřených na potřeby měst a obcí podporovaných z evropských fondů po roce 2013. Vláda bude ve spolupráci se Svazem prosazovat urbánní a územní dimenzi ve všech operačních programech. Za tímto účelem zajistí do konce měsíce února vznik pozice České republiky k územní a urbánní dimenzi při čerpání evropských fondů, a to za aktivní účasti partnerů.“

Na výše uvedenou koncepci územní a urbánní dimenze navazuje i návrh systémového řešení financování potřeb v oblasti zajištění základních veřejných služeb v samosprávné působnosti obcí, který by znamenal možnost vyjednání určitého balíku peněz pro obce a města v rámci správního obvodu obcí s rozšířenou působností. Pro toto řešení by však musely být splněny určité podmínky, zejména vytvoření integrované strategie pro dané území a plošné řešení na území celé ČR, které by zaručilo, že dojde k zefektivnění veřejné správy na místní úrovni.

Podrobnosti o tomto návrhu Svazu se můžete dočíst v lednovém čísle Informačního servisu nebo na webových stránkách Svazu.

K metodě LEADER Svaz zastává konzistentní postoj již delší dobu. Chápe ji jako jednu z cest financování rozvoje venkovských území. Nesmí to však být cesta jediná, výlučná nebo dominantní. Z hlediska fungování veřejné správy jsou to právě obce, které jsou zodpovědné za rozvoj svého území, a tuto roli nemá přebírat MAS. Je třeba se shodnout na oblastech, kde se činnost a podpora MAS jeví jako vhodná a přínosná. Obce jsou na základě své samosprávné působnosti zodpovědné za poskytování veřejných služeb a péči o veřejnou infrastrukturu a na tyto úvahy právě navazuje systémový návrh Svazu na vytvoření rozhodovacích a koordinačních mechanismů formou tzv. shromáždění starostů v rámci území správního obvodu ORP, který by zohlednil výlučné kompetence a reálné potřeby obcí.

za Komoru obcí Josef Bezdíček, předseda
Antonín Lízner, místopředseda
Mgr. Pavel Drahovzal, místopředseda

Shodli se, že současná neutěšená situace vznikla na základě různých dezinterpretací, které vedly ke směřování role obcí a MAS v regionálním rozvoji. Obce jsou ze zákona zodpovědné za rozvoj území, a to zejména v oblasti základních veřejných služeb a infrastruktury, nemohou své povinnosti přenášet na jiné subjekty. MAS jsou výborným nástrojem doplňujícím aktivity státu a samospráv. Proto ani systémový návrh Svazu na vytvoření meziobecní spolupráce v rámci ORP, který směřuje ke zkvalitnění veřejných služeb a infrastruktury, není z pohledu NS MAS s činností MAS v rozporu a žádným způsobem nepřebírá ani nenahrazuje jejich roli, která je zejména ve tvorbě místního partnerství mezi veřejným sektorem, podnikateli a neziskovým sektorem. Nastavení meziobecní spolupráce v rámci území ORP je také cestou a příležitostí, jak zefektivnit fungování veřejné správy za evropské peníze, a to i za horizont roku 2020.

Svaz nikdy nestál proti činnosti MAS, které jsou zejména pro malé obce významným nástrojem pro čerpání evropských peněz. Dlouhodobě však zastává názor, že pouze kvalitně fungující MAS jsou přínosem pro rozvoj obcí a regionů. Účastníci jednání dospěli ke shodě, že role MAS je vyjasněna v základní rovině partnerství, ale nadstavbová část aktivit a otázky spojené s přípravou na nové programové období zcela vyjasněny nejsou. Proto se Svaz chce aktivně spolupodílet na nastavování pravidel a řešení stále otevřených otázek jejich činnosti, a to nejen prostřednictvím diskuse, ale i konkrétní přípravou certifikace MAS, kterou má v kompetenci Ministerstvo zemědělství. Svaz bude jedním z partnerů. Závěrem se zúčastnění shodli, že názory obou organizací nejsou v rozporu. Jaromír Jech projevil zájem zúčastnit se

Valné hromady Národní sítě, kde by dialog obou organizací pokračoval.

● Návrh zákona o státních úřednících

25. únor 2013, Liberec

Předseda Výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj Mgr. Václav Horáček zorganizoval v Liberci pracovní setkání u kulatého stolu na téma návrhu zákona o státních úřednících. Jednání se konalo v prostorách Magistrátu města Liberec a zúčastnili se ho především starostové měst a obcí a tajemníci městských úřadů z Libereckého kraje. Přítomni byli i reprezentanti neziskové organizace Good Governance, o. s., zástupci Transparency International, o. p. s., se nedostavili. Za Svaz byl přítomen starosta obce Příšovice a člen Předsednictva Svazu Antonín Lízner a výkonný místopředseda Svazu Jaromír Jech. Cílem tohoto prvního kulatého stolu, jak zdůraznil předsedající Václav Horáček, bylo zahájit věcnou diskusi na téma nejenom úředníků státních, ale i vzájemných provázaností na zaměstnance a úředníky obecních úřadů. Je zapotřebí tvořit jeden zákon, obsahující všechny úředníky veřejné správy, od státních na ústřední úrovni až po ty obecní, či je lepší řešit jisté rozdílnosti pomocí dvou zákonů? Zástupci Svazu vyjádřili především znepokojení nad tím, že Svazu nebyl návrh zákona vůbec poskytnut k připomínkování, byť Svaz je řádným připomínkovacím místem. Zároveň vyslovili přesvědčení, že není třeba tvořit zákony dva, ale v rámci jednoho náležitě zohlednit specifické podmínky různých úrovní veřejné správy. Liberecký kulatý stůl by pak měl mít pokračování v rámci běžné práce Výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj, a to i za účasti zástupců předkladatele návrhu zákona, tedy Ministerstva vnitra a dalších zásadních aktérů.

800 521 521
www.kb.cz

Máme
ve znaku
schopnost
poradit

Finanční
servis pro
města a obce

fincentrum

Banka roku
2012

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

 NEJLEPŠÍ BANKA 2012
CENA HOSPODÁŘSKÝCH NOVIN

Nastal čas na změnu volebního systému?

Debaty o možných změnách volebního systému do zastupitelstev obcí se na půdě Svazu vedou dlouhodobě. V krátkosti zmiňme usnesení IX. Sněmu, ve kterém bylo Předsednictvu Svazu uloženo prosazovat takové změny ve volebním systému, které povedou k posílení jeho většinových prvků. Tento úkol byl potvrzen i XII. Sněmem ve Zlíně.

Na podzim 2012 předložilo Ministerstvo vnitra do meziresortního řízení návrh paragrafového znění volebního zákona, jehož cílem je sloučení roztržité právní úpravy jednotlivých typů voleb do jednoho volebního kodexu, což by mělo mimo jiné ulehčit starostům organizaci voleb v jejich obci. Volební zákon převzal stávající volební systém do zastupitelstev obcí s jednou dílčí změnou, které se ještě budeme dále věnovat.

Kromě výše uvedených podnětů je nutno zmínit i neformální diskuse se starosty obcí, kteří se k problematice komunálních voleb vyjadřují v rámci činnosti různých orgánů Svazu. V nich velmi často zaznívá, že výsledkem případných změn má být takový volební systém, který bude pro voliče srozumitelnější, a výsledky voleb tak budou více odrážet jejich preference. Lze očekávat, že by taková změna posílila legitimitu voleb v očích veřejnosti a zvýšila volební účast.

Právní úprava volebního systému

Základní právní úpravu voleb do zastupitelstva obce nalezneme v Ústavě (čl. 102 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR). Ta stanoví, že členové zastupitelstev mají být voleni tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva a že funkční období zastupitelstva je čtyřleté. Zdůrazněme, že na rozdíl od jiných druhů voleb, tedy např. prezidentských, do Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu ČR, Ústava pro volby do zastupitelstev obcí (i krajů) nestanovuje typ volebního systému (např. většinový nebo poměrný).

Volební systém a ostatní otázky provedení voleb upravuje zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů. Z toho tedy vyplývá, že k případné změně volebního systému postačí toliko změna zákona, aniž by bylo nezbytné měnit zákony ústavní.

Technologie stávajícího volebního systému

Volby do zastupitelstva si pro zjednodušení rozdělíme do 3 fází:

1. fáze – hlasování voliče

Volič po té, co obdrží volební lístek, může zvolit jeden ze tří možných způsobů hlasování:

1. způsob – označí celou kandidátní listinu. V takovém případě získají po jednom hlasu prvních M kandidátů z této listiny, kde M je počet volených zastupitelů v obci. Jestliže je kandidátů na volební listině více, než je počet volených zastupitelů, další kandidáti (tedy kandidáti na pozici M+1, M+2, ...) žádný hlas nezískávají. Je-li naopak počet kandidátů na kandidátní listině nižší, než je počet volených zastupitelů, zbylé hlasy voliče propadají.
2. způsob – volič označí celou kandidátní listinu a jednotlivé kandidáty z jiných listin. V takovém případě hlasy získají jednotliví označení kandidáti + prvních Y kandidátů z označené kandidátní listiny, kde Y je rozdíl mezi počtem volených zastupitelů a počtem jednotlivě označených kandidátů.
3. způsob – volič označí pouze jednotlivé kandidáty. V takovém případě obdrží každý označený kandidát po jednom hlasu. Pokud jde o 2. a 3. způsob hlasování, je nezbytné připomenout, že volič může označit

maximálně tolik jednotlivých kandidátů, kolik je voleno členů zastupitelstva.

2. fáze – přerozdělení mandátů mezi volební strany

Po uzavření volební místnosti sečtou členové volební komise hlasy všech kandidátů za každou kandidátní listinu – tento součet představuje počet hlasů pro volební stranu. Nezískala-li však některá z volebních stran alespoň 5% z celkového počtu platných hlasů (pozn.: pro volební stranu, jež má na kandidátní listině méně kandidátů, než je volených členů zastupitelstva, je tato hranice nižší), z dalšího procesu bez zisku jakéhokoliv mandátu vypadáva – nepřekročila totiž tzv. uzavírací klauzuli.

Podle počtu takto získaných hlasů se mezi volební strany rozdělí mandáty, a to přibližně v poměru, v jakém tyto strany získaly hlasy. K rozdělení mandátů se v případě voleb do obecních zastupitelstev používá d'Hondtova metoda volebního dělitele (pojmenovaná po belgickém matematikovi a právníkovi Victorovi d'Hondtovi). Tato metoda spočívá v tom, že se počet hlasů, které každá strana získala (dělenec), postupně dělí děliteli ze stanovené řady. V případě d'Hondtovy metody jde o řadu dělitelů počínající číslem 1 a rostoucí vždy o 1, takže d'Hondtovu řadu tvoří čísla 1, 2, 3, 4, 5 atd. Dělí se pro každou volební stranu, a to tolikrát, kolik je potřeba rozdělit mandátů. Pakliže se tedy např. rozděluje 5 mandátů mezi 3 volební strany, získáme 15 čísel – výsledků dělení (podílů). Z těchto čísel se pak vybere takový počet největších, kolik se rozděluje mandátů (v daném příkladu se tedy vybere 5 největších čísel). Každá

	Strana A – 800 hlasů	Strana B – 500 hlasů	Strana C – 300 hlasů
Dělitel 1	800 (M) 800 : 1 = 800	500 (M) 500 : 1 = 500	300 (M) 300 : 1 = 300
Dělitel 2	400 (M) 800 : 2 = 400	250 500 : 2 = 250	150 300 : 2 = 150
Dělitel 3	266 (M) 800 : 3 = 266	166 500 : 3 = 166	100 300 : 3 = 100
Dělitel 4	200 800 : 4 = 200	125 500 : 4 = 125	75 300 : 4 = 75
Dělitel 5	160 800 : 5 = 160	100 500 : 5 = 100	60 300 : 5 = 60
Celkem mandátů	3	1	1

volební strana pak získá tolik mandátů, kolik „jejich“ čísel (podílů) bylo vybráno.

Na tomto místě je vhodné zmínit, že v jiných typech voleb (např. do zastupitelstev krajů) nebo v jiných zemích se mohou používat i jiné řady dělitelů, než je d'Hondtova řada (viz příklady v tabulce). Ty se od sebe zpravidla liší způsobem růstu řady, ale např. i prvním dělitelem v řadě.

Název řady	Nárůst řady	Řada				
d'Hondt	$n + 1$	1	2	3	4	5
Sainte-Laguë	$n + 2$	1	3	5	7	9
Imperiali	$n + 1$	2	3	4	5	6

Změna řady dělitelů se projeví v tom, jak budou mandáty rozděleny mezi jednotlivé volební strany. Některé řady „nahrávají“ více větším volebním stranám, jiné pro změnu menším volebním stranám.

3. fáze – rozdělování mandátů v rámci kandidátní listiny

Jakmile je spočteno, kolik která volební strana získala mandátů, začnou se rozdělovat takto získané mandáty mezi jednotlivé kandidáty. Základní pravidlo je, že mandáty se přiřazují podle pořadí kandidáta na kandidátní listině – čím výše, tím lépe. Získá-li však některý z kandidátů alespoň o 10% více hlasů, než činí průměrný počet hlasů na jednoho kandidáta volební strany, má při přidělení mandátu přednost před těmi kandidáty, kteří by mandát získali pouze na základě svého umístění na kandidátní listině.

Možné rozdělení mandátů si ukážeme na příkladu. Strana A získala dohromady

Pořadí	Jméno	Počet hlasů
1	Novák	165
2	Svoboda	90
3	Novotný	175
4	Dvořák	200
5	Černý	170

800 hlasů a 3 mandáty. Průměrný počet hlasů na jednoho kandidáta představuje 160 hlasů. K „přeskoku“ je nutné získat alespoň o 10% více hlasů, než činí tento průměr, tedy nejméně 176 hlasů.

Ve výše uvedeném příkladu by mandát získali kandidáti Novák, Svoboda a Dvořák. Kandidát Dvořák by získal mandát na základě toho, že jako jediný získal více hlasů, než činí průměr na jednoho kandidáta plus 10%. Zbylí dva úspěšní kandidáti získali mandát na základě svého umístění na kandidátní listině. Zákon samozřejmě pamatuje i na situaci, kdy „přeskočí“ více kandidátů, než je počet mandátů, jež lze přidělit. V takovém případě rozhoduje počet hlasů, které získali, a pokud by získali stejně, rozhodovalo by původní pořadí kandidátů na kandidátní listině.

Negativa stávajícího systému

Stávající volební systém může být pro celou řadu voličů matoucí, neboť se domnívají, že výběrem jednotlivých kandidátů pomáhají k mandátu právě těmto kandidátům, ale tak tomu v mnoha případech není. Výběrem kandidáta pomáhají k mandátu především volební straně, za kterou kandidát kandiduje. A pomáhá-li volební straně, tak pomáhá k mandátu především kandidátům z vyšších příček kandidátní listiny, a to i tehdy, dává-li své hlasy kandidátům ze spodních příček. Jak už bylo řečeno výše, kandidát totiž potřebuje k „přeskoku“ kandidátů z vyšších příček alespoň o 10% hlasů navíc, čehož lze ovšem zejména ve větších městech hůře dosáhnout. V důsledku toho se může stát, že v zastupitelstvu zasednou méně preferovaní kandidáti než ti, kterým voliči dali svůj hlas. O tom, že takový výsledek voleb může být pro řadu voličů frustrující, netřeba dlouze debatovat.

Další frustraci pak zpravidla vyvolá zjištění, že mandát nezískal oblíbený kandidát, přestože na počet hlasů získal např. třikrát více hlasů oproti kandidátovi z jiné strany, který však mandát získal. Jde o důsledek

poměrného volebního systému, kdy co do počtu hlasů úspěšnější kandidát má tu smůlu, že jeho volební strana nezískala dostatek mandátů, aby se dostalo i na něj.

Tato nemilá překvapení pak mají za následek nedůvěru jednak k volbám a jednak i k takto zvoleným kandidátům. To se pak následně projevuje nižší účastí u voleb a nižší důvěrou v demokratické procesy jako takové.

Navržené modifikace

V souvislosti se zmiňovaným návrhem nového volebního zákona byly navrženy dvě modifikace stávajícího volebního systému.

Návrh Ministerstva vnitra spočívá ve snížení počtu hlasů, které musí kandidát dosáhnout, aby měl přednost při přidělení mandátu před těmi, kteří by jej mohli získat pouze na základě svého umístění na kandidátní listině. Zatímco nyní potřebuje kandidát získat alespoň o 10% více hlasů, napříště by mělo postačovat 5%. Tato změna by sice mohla posílit preferenci voličů na úkor „stranických primárek“, v nichž je stanoveno pořadí kandidátů, leč ve větších městech se pravděpodobně nijak výrazně neprojeví. Hlavní nedostatky volebního systému, tak jak byly popsány, se jí stejně neodstraní, takže jde v podstatě pouze o kosmetickou změnu.

Další návrh uplatnilo **Sdružení místních samospráv**. To navrhuje nahradit stávající číselnou řadu dělitelů (tedy 1, 2, 3, 4, ...) vlastní řadou dělitelů 1,25; 1,5; 1,75 atd. Pravděpodobným důsledkem změny stávající řady dělitelů bude posílení větších volebních stran a snížení počtu volebních stran, jež zasednou v zastupitelstvu. Stejně tak jako v předchozím případě se tím neodstraní nedostatky stávajícího volebního systému, naopak se tím odstraní poslední standardní prvek volebního systému (tedy d'Hondtova řada).

Volební kalkulačka

Kancelář Svazu v rámci diskuzí nad možnými změnami volebního systému připravila internetovou aplikaci Volební kalkulačka (www.smocr.cz), která návštěvníkovi umožní prohlédnout si u libovolné obce dopady případných změn volebního systému.

Závěr

Napsání tohoto článku bylo vedeno snahou upozornit na problematiku stávajícího volebního systému a znovu otevřít diskusi o možnostech jeho modifikace nebo úplného nahrazení. Rozsah problematiky bohužel neumožňuje v rámci jednoho článku rozebrat veškeré relevantní možnosti, proto plánujeme v dalších číslech Informačního servisu představit některé další (ve světě používané) volební systémy. I z tohoto důvodu uvítáme podněty čtenářů.

Mgr. Zdeněk Mandík
legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu

Budoucnost zaměstnávání státních a obecních úředníků

Počátkem roku 2013 Ministerstvo vnitra vypustilo do světa paragrafované znění návrhu zcela nového zákona o státních úřednících. V podstatě jde o náhradu již 10 let platného, ale doposud neúčinného zákona č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon). Ač se může zdát, že tento nový zákon se netýká úředníků územních samosprávných celků – kraje a obce, tak tento nový předpis má novelizovat i zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů. Tyto novelizace mohou mít ovšem zásadní dopad do fungování obecních a městských úřadů a pracovních-právního postavení jejich zaměstnanců.

Dne 25. února 2013 se proto v Senátu konalo veřejné slyšení na téma „Právní postavení úředníka ve veřejné správě“. Seminář se pod vedením senátora PhDr. Marcela Chládky konal za účasti odborníků na tuto oblast prof. Vladimíra Čecháka, prof. Richarda Pomahače, Antonína Metála, Mgr. Kristiny Chrástkové. Ministerstvo vnitra zastupoval PhDr. Robert Ledvinka, Asociaci krajů JUDr. Jiří Němec a Svaz Mgr. Pavel Drahozval, starosta Velkého Oseku.

Jako červená nit se ve vystoupeních odborníků a zejména náměstka ministra vnitra Ledvinky objevovala myšlenka, že je třeba ukotvit postavení státního úředníka tak, aby měl zaručen kariéerní postup, definitivitu a vztahoval se na něj disciplinární řád (jakýsi soubor interních represivních a kárných opatření obdobně jako u soudců). O tomto se vedou dlouholeté debaty, které počátkem tisíciletí byly zhmotněny do služebního zákona pro státní zaměstnance, bohužel ten nikdy nenabyl plné účinnosti. Na rozdíl od zákona pro úředníky územních samosprávných celků (ÚSC), který pod č. 312/2002 Sb. je účinný již 10 let a až na několik málo úprav vycházejících z potřeb praxe nebo požadavků Evropské unie vcelku na úrovni měst, obcí a krajů obstál jako jakýsi „zvláštní zákoník práce pro úředníky“. Vedla se polemika nad tím, zda je vhodné dělat nový zákon o státních úřednících v době, kdy se vedou rozsáhlé diskuse o tom, zda je dokončena reforma veřejné správy, eventuálně zda není třeba ji reformovat, jelikož se od poloviny 90. let minulého století veřejná správa posunula jinam a je potřeba ji modernizovat nejen v technicko-administrativním slova smyslu (datové schránky, základní registry), ale i z hlediska výkonu

jednotlivých agend v rámci státní a samostatné působnosti. Náměstek Ledvinka potvrdil, že je zájem státu zmapovat jednotlivé agendy vykonávané na městech, obcích a krajích, ale i na úrovni ústředních státních orgánů (ministerstva, zvláštní úřady). Výkon by se měl skutečně přenést do území, ať už na státní dekoncentráty (finanční úřady, sociální politika aj.), nebo na městské a obecní úřady. Ústřední státní správa by měla mít roli koncepční, strategickotvornou a normotvornou. I tento přístup totiž má zajistit menší fluktuaci úředníků na ministerstvech. Ministerstvo vnitra je přesvědčeno, že dokončení reformy (nebo přestavba) veřejné správy má jít současně ruku v ruce s novým zákonem o státních úřednících.

Prof. Čechák akcentoval nutnost provázat nový zákon na stávající legislativní úpravu zejména s ohledem na kompetenční zákon č. 2/1969, o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, a navazujících předpisů, a na stávající (a i do budoucna účinný) zákon č. 312/2002 o úřed-

nících ÚSC. Tuto skutečnost zdůraznili i další odborníci včetně zástupce Svazu. „Profesionální úředník“, tj. důraz na kvalitu nikoliv kvantitu (jako tomu bylo spíše doposud), by měl být jeden ze základních smyslů nového zákona, kromě toho, že úředník musí mít odpovědnost a kompetence. Tím bude posílána i společenská prestiž zaměstnávání ve veřejné (státní) správě. Výběr vedoucích úředníků prostřednictvím výběrových řízení je vhodný způsob obsazování těchto míst profesionály, což je otázka nastavení příslušných kvalifikačních kritérií v zákoně

a v daném výběrovém řízení. Odpovědnost ovšem ponese vždy vedoucí příslušného úřadu (zadavatel).

Byla komentována i otázka povinného vzdělávání státních úředníků, které dosud na rozdíl od úředníků ÚSC není nařízeno. Většina přednášejících se shodla na tom, že by bylo vhodné zachovat povinné vzdělávání všech úředníků prostřednictvím Institutu pro místní správu v Benešově (organizace Ministerstva vnitra), jelikož tím stát garantuje jednotnost a kvalitu vzdělání.

Je faktem, že vláda si přijetí tohoto zákona stanovila jako hlavní prioritu. Důvodem ovšem není profesionalizace a stabilizace

veřejné správy, ale údajné výtky Bruselu, který tím podmiňuje čerpání dotací od příštího roku. Lze tím vysvětlit, proč se tak s přijetím zákona spěchá. Přestože pro úředníky samospráv bude nadále platit stávající zákon o úřednících územních samosprávných celků, Svaz upozorňuje, že z pohledu obcí se oprávněně objevují obavy, že přijímaná norma o státních úřednících naruší léta fungující a ověřený systém právní úpravy úředníků samosprávných celků. Je tedy třeba tyto vazby ohlídat a upravit zákon o úřednících ÚSC pouze tak, aby nebyl v přímé kolizi se zákonem o státních úřednících. Zda bude nový zákon skutečně garancí jednoznačného vymezení hranic mezi politickými a úřednickými místy, a tím také napomůže

k zajištění profesionální a stabilní veřejné správy, je spíše otázkou praxe a jeho aplikace v reálném životě.

Závěrem ještě poznámka, téma bylo v obdobném duchu diskutováno v Liberci dne 24. února 2013, kde z iniciativy poslance a předsedy Výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Václava Horáčka proběhl kulatý stůl. Stanovisko samospráv zde prezentoval starosta obce Příšovice Antonín Lízner a výkonný místopředseda Svazu Jaromír Jech (*viz aktualita na str. 4*).

*Mgr. Pavel Drahoval
starosta obce Velký Osek,
člen Předsednictva Komory obcí*

Návrh zákona o evidenci obyvatel

Koncem roku 2012 předložilo Ministerstvo vnitra do mezirezortního připomínkového řízení návrh novely zákona o evidenci obyvatel. Jeho záměrem podle důvodové zprávy je zejména omezit počet občanů, kteří mají evidovaný trvalý pobyt na adrese sídla ohlašovny. Svaz v připomínkovém řízení upozornil na problémy, které se přijetím návrhu zákona o evidenci obyvatel mohou vyskytnout v praxi.

I když zákon o evidenci obyvatel proklamuje, že údaj o místě trvalého pobytu je evidenčním údajem, jiné právní předpisy na tento údaj vážou práva a povinnosti, viz exekuční řízení nebo volební zákon. Na prosté většině občanů, kteří mají evidovaný trvalý pobyt na adrese sídla ohlašovny, byl jejich předchozí trvalý pobyt zrušen z důvodu předluženosti a na to navazujícího exekutorského řízení. Tito občané samozřejmě nejsou vlastníky žádné nemovitosti, místo trvalého pobytu by dle nového návrhu musela tomuto občanovi určit ohlašovna. V případě, že jeho manžel, partner nebo dítě nevlastní žádnou nemovitost, bydlí na základě nájemních smluv, není možné k nim tohoto občana k trvalému pobytu přihlásit bez souhlasu vlastníka nemovitosti. Nastane tedy situace, že ohlašovna šetřením žádnou adresu nezjistí a občan zůstane bez trvalého pobytu. Také v situaci, že vlastník nemovitosti zahájí správné řízení ve věci zrušení trvalého pobytu, po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí a po uplynutí uvedených 12 měsíců se může stát, že občan nebude mít žádný trvalý pobyt. Z návrhu není také zcela jasné, jakým způsobem bude rozhodnutí vykonatelné. Postačí zapsání na přihlašovací lístek k trvalému pobytu a zavedení údajů do informačního systému evidence obyvatel? Návrh ustanovení neřeší ani pří-

pady vymáhání povinnosti poplatníka obcemi, např. poplatky za svoz komunálního odpadu, když tito občané nebudou k trvalému pobytu nikde evidováni.

Ohlašovna také nemůže určit místo trvalého pobytu v objektu, jehož vlastníkem je manžel, partner, rodič nebo dítě občana, ale nachází se v jiné obci. Vzhledem k tomu, že se exekuce provádějí nejen podle místa, ve kterém se dlužník zdržuje, ale především podle místa trvalého pobytu, budou vlastníci nemovitostí opětovně podávat návrh na zrušení údaje o místě trvalého pobytu. Tím dojde k razantnímu nárůstu administrativy a počtu správních řízení, které nebude možné zvládnout bez navýšení zaměstnanců, a v konečném důsledku ke snížení počtu občanů přihlášených na adrese sídla ohlašovny stejně nedojde.

Sdílet ohlašovně adresu pro doručování bylo pouze možností občana, nově by to měla být jeho povinnost. Ze zkušeností je patrné, že většinou není známa adresa, kde se občan zdržuje, aby mu mohla být doručena výzva. Dle navrhované úpravy by za nesdělení doručovací adresy měla být občanovi uložena pokuta za přestupek, možná i opakovaně. Bude v tomto případě uplatněna fikce doručení nebo

stanoven opatrovník v řízení o přestupku, když se nemá kam doručovat? Sankci bude vymáhat obec, v některých případech ovšem marně. Tyto náklady opět zatíží rozpočty obcí.

Rovněž je více než jisté, že většina nahlášených adres bude smyšlená nebo neexistující a tedy možnost udělení sankce se jeví iluzorní. Ještě početnější problémy vzniknou, pokud se bude tato povinnost vymáhat u občana, který ukončil trvalý pobyt na území České republiky. Většinou není známá adresa, na které se občan v zahraničí zdržuje, a pokud známá je, neexistuje možnost prokázání data doručení zásilky.

Ministerstvo vnitra svůj návrh přehodnotilo

Dne 3. ledna 2013 v rámci vypořádání připomínek ministerstvo ustoupilo od následujících bodů navrhované právní úpravy:

- časové omezení evidence místa trvalého pobytu na adrese obecního úřadu na 12 měsíců
- evidence na adrese objektu, jehož vlastníkem je manžel, partner, rodič nebo dítě občana, jemuž je rušen údaj o místě trvalého pobytu
- povinnost ohlásit doručovací adresu v případě zrušení údaje o místě trvalého pobytu

Tyto změny by neměl navrhovaný zákon nadále obsahovat.

*Mgr. Miroslava Sobková
odd. legislativně-právní Kanceláře Svazu*

Krajská setkání opět tady

Dne 18. února 2013 se již po desáté rozběhl maratón krajských setkání. První se konalo v Hradci Králové, následoval Liberec, České Budějovice a Jihlava. I letos se ukazuje, že o setkání mají starostové zájem. Tentokrát dominují témata: dokončení reformy veřejné správy, novela zákona o obcích, regionální školství, hodně se diskutuje otázka zavedení přímé volby starostů a jak šetřivé budou evropské fondy v následujícím programovém období.

Krátce k hlavním tématům:

Koncepci dokončení reformy veřejné správy, kterou připravilo Ministerstvo vnitra, Svaz jednoznačně odmítl. Připomeňme si, že hned po Novém roce byla vládě předána výzva k jejímu zastavení, kterou iniciovala pracovní skupina obcí II. typu. Nebylo možné souhlasit s tím, aby menším obcím byly postupně odebírány jednotlivé kompetence, rušeny matriky, stavební úřady atd., a vše se soustředilo pouze na obcích s rozšířenou působností, které by ostatně převzety všech agend mnohdy ani nezvládly. Jediné, s čím Svaz souhlasil a co plně podporuje, byl návrh na výkonové financování přenesené působnosti a tedy stanovení standardů. Bude-li obec přesně vědět, kolik peněz na výkon té které agendy dostane, sama se může rozhodnout, zda ji vykonávat chce a zvládne nebo ne. Plošné rušení je však nesmyslné. Svaz také důrazně upozornil, a to i přímo na jednání s vládou dne 30. ledna, že v prvé řadě by mělo dojít k reformě ústřední státní správy, ke které se dosud vůbec nepřistoupilo.

Tzv. protikorupční **novela zákona o obcích** je dalším tématem krajských setkání. Novela se připravuje již od roku 2010 a ke všem návrhům Svaz uplatňoval řadu připomínek. Kritizoval zejména povinné zpeněžování majetku dražbou, právo občanů žalovat na neplatnost smlouvy uzavřené obcí nebo jejich možnost žalovat na náhradu škody, kterou obec neuplatnila. Ministerstvo návrh novely několikrát přepracovalo, žel výslednou podobu už se Svazem nekonzultovalo. Proto Svaz požádal premiéra Nečase, aby byl materiál z jednání vlády stažen, což se 26. září 2012 stalo. Následovala další jednání a hledání kompromisních řešení. Návrh, který byl nakonec přijat vládou 9. ledna t.r., je už mnohem přijatelnější. Zpeněžovat majetek je možné i dle potřeb zastupitelstva, neplatnost smlouvy může žalovat pouze nejvyšší státní zástupce, žalovat na náhradu škody za obec může jen člen zastupitelstva obce se souhlasem minimálně třetiny zastupitelstva atd.

Rozšíření pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu, o kterém, se hovoří rovněž

od roku 2010, se zatím podařilo zamezit. Svaz opakovaně upozorňoval na problém kontrol, zejména pak na jejich roztržitost, přesto návrh na rozšíření pravomocí NKÚ prošel Sněmovnou. Svaz proto obeslal všechny senátory, vysvětlil důvody, proč starostové nechtějí přistoupit na rozšíření jeho pravomocí směrem k obcím a jimi zřizovaným příspěvkovým organizacím, a Senát návrh zamítl. I na jednání s vládou zástupci Svazu upozornili, že starostové se rozhodně kontrolám nebrání. Důrazně však poukazuje na duplicitu kontrol, neboť již dnes jsou města a obce kontrolovány ze strany kraje, příslušných ministerstev, finančních úřadů atd. Kontroly uvedených úřadů sledují stejné cíle, jako by měl u samosprávných celků nově sledovat i NKÚ. Kontroly by dle Svazu měly být vykonávány systémově.

Pozornost starostů na krajských setkáních je věnována také **reformě financování regionálního školství**. Proti koncepci reformy exministra Dobeše, která byla stavěna především na optimálně naplněné třídě, se zvedla obrovská vlna kritiky a nakonec od ní bylo upuštěno. Všichni aktéři, kteří se do diskuzí zapojili, ale uznali, že reformovat naše školství je nutné, jeho kvalita v posledních letech klesá. Nyní se tedy otevírá nová diskuse, a to nad návrhem stávajícího vedení ministerstva. Školství by se nemělo likvidovat, nýbrž kultivovat. Jedním ze základních principů reformy mají být ministerstvem pevně určené oborové normativy na žáka a stanovení dvou paušálních částek pro zřizovatele – jedna na všechny mateřské školy, malotřídky a I. stupně základních škol, druhá na II. stupeň ZŠ, ovšem v tomto případě pouze na jednu školu v obci, kterou zřizovatel vybere. Návrh řeší také financování nepedagogických pracovníků, neinvestiční náklady atd. – *více viz str. 16, 17.*

Asi všichni starostové cítí rovněž problém v **zadávání veřejných zakázek**. Platné znění legislativy od zadávání veřejných zakázek vysloveně odrazuje, což má přímý dopad na HDP. Svaz stále upozorňuje na složitost a někdy i nesplnitelnost daných kritérií. Chce proto docílit změny zákona – především zvýšit limity v souladu s evropskou legislativou,

zjednodušit kritéria, v odůvodněných případech umožnit výběr jediného uchazeče a obecně zjednodušit jejich administrativu.

Přímá volba starostů ano či ne, to je otázka, která stále zůstává nezodpovězena, i když v poslední době se zdá, že se od jejího zavedení odklonila i řada původních příznivců. Nicméně Ministerstvo vnitra musí splnit svůj úkol vyplývající z Programového prohlášení vlády a do června t.r. vládě předložit návrh, který by přímou volbu zaváděl v menších obcích. Je známo, že Svaz od prvních diskusí na toto téma není zastáncem přímé volby starostů, vůbec už nesouhlasí s tím, že někde by zavedena měla být a jinde ne. Svaz dává přednost posílení prvků většinového volebního systému. Způsob přidělování mandátů by tak byl pro voliče srozumitelnější a výsledky voleb by v očích veřejnosti měly větší legitimitu.

Na krajských setkáních se ale rozebírá i řada dalších problematik, např. odpady, pravomoci obecní policie či výkup kovů (Svaz navrhuje vyjmout výkup železa a ostatních kovů z volné živnosti a vložit ho do živnosti vázané, podobně jako je tomu u nebezpečných odpadů). Často se diskutuje otázka **rušení pošt**. Zde Svaz důrazně upozorňuje, že o změně způsobu obsluhy jedná s vedením České pošty (ČP) velmi intenzivně již od roku 2009, kdy také podepsal s Českou poštou dohodu o partnerství. V únoru roku 2011 pak předseda Svazu Oldřich Vlasák podepsal s generálním ředitelem České pošty Petrem Zatloukalem Memorandum k projektu Pobočkové sítě. Na základě těchto dohod se ČP mj. zavázala, že o záměru měnit způsob obsluhy ve vytipovaných obcích bude dotyčné obce informovat minimálně 6 měsíců dopředu a že bez souhlasu obou stran k žádným direktivním změnám obsluhy nedojde. Konfliktní případy bude řešit se zástupci Svazu. Podstatou memoranda pak byla také deklarace ČP, že počítá s dlouhodobým pokračováním projektu pobočkové sítě, a vyjádření svého přesvědčení, že projekt nebude ohrožen ani po privatizaci ČP. V červnu 2011 za účasti zástupců Svazu proběhlo hodnocení pilotního projektu v 50 obcích, kde byl testován projekt Partner. Pošta byla hodnocena

jako ve škole známkami od 1 do 5 a v průměru získala lepší dvojku. Potvrdily se pouze problémy v počáteční komunikaci s regionálními zaměstnanci ČP a nutnost zlepšení dostupnosti peněžních služeb. Celkově lze říci, že kvalita poskytovaných služeb se mnohde i zlepšila. V listopadu 2012 proběhlo další důležité jednání, kde Petr Zatloukal ujistil, že dohody se Svazem berou opravdu vážně a trvale neuzavřeli žádnou poštu, aniž by na změně obsluhy území nedošlo k dohodě s obcí. Řešilo se i dočasné uzavírání pošt, a to zejména z personálních důvodů. Zástup-

ci Svazu se proto snaží vysvětlit starostům, že není důvod k hysterickým reakcím a v případě, že s nimi ze strany regionálních pracovníků ČP nebude jednáno korektně, mohou se obrátit na Kancelář Svazu, která se pokusí sjednat nápravu.

Jeden celý blok krajských setkání je věnován **evropským fondům po roce 2013**. Svaz se dlouhodobě snaží docílit toho, aby role měst a obcí byla vzhledem k ostatním aktérům výrazně posílena a potřeby měst a obcí se promítly do všech operačních programů

(stanovení většího objemu prostředků, zjednodušení implementačního systému). S tím úzce souvisí i nutnost širší meziobecní spolupráce, která jako jediná může zaručit zachování samostatnosti i těch nejmenších obcí v dlouhodobé perspektivě, zvýšit vliv obcí vůči krajům a státu a získat finanční prostředky pro řešení svých základních potřeb, které již nejsou prioritou pro čerpání z fondů EU. Za základní stavební kámen rozvoje území považuje Svaz správní obvod obce s rozšířenou působností – viz *INS č. 1/2013 str. 7-9*.

Lenka Zgrajová

Královéhradecký kraj, 18. února 2013

Radu Svazu zastupovali: Zdeněk Fink, primátor statutárního města Hradec Králové, Josef Bezdíček, starosta obce Čermná nad Orlicí, Karel Rejchrt, starosta obce Božanov, Jaromír Kotěra, starosta obce Černožice, Martina Berdychová, starostka obce Holovousy, Eva Hylmarová, starostka obce Malé Svatoňovice

Kraj zastupoval: Otakar Ruml, 1. náměstek hejtmána

Z Poslanecké sněmovny přijali pozvání: Jiří Oliva, místopředseda Poslanecké sněmovny, Jiří Štětina

Ze Senátu přijali pozvání: -

Setkání moderoval a zahájil výkonný místopředseda Svazu Jaromír Jech. Úvodní slovo přednesl královéhradecký primátor Zdeněk Fink. Z pozice hostitele si posteskl nad novým rozdělením RUD, které způsobilo propad financí města. Nicméně chápe, že pravděpodobně většina přítomných tento krok velmi uvítala. Ocenil práci Svazu při obhajobě zájmů obcí a měst a nejen přítomným zákonodárcům připomněl, že by měli potřebám samospráv více naslouchat. Také 1. náměstek hejtmána Otakar Ruml ve svém příspěvku podotkl, že se kraj potýká s výpadkem příjmů a klade proto ještě větší důraz na efektivní hospodaření s cílem zachovat dostupnost služeb občanům. Starosta obce Čermná nad Orlicí Josef Bezdíček pozval všechny starosty na nadcházející Sněm Svazu a vyzval k zapojení do diskuze, protože podněty přítomných slouží k formování stanovisek Svazu.

Informace z aktuální legislativy přednesli odborní zaměstnanci Kanceláře Svazu Ludmila Němcová, vedoucí legislativně-právního oddělení, a Barbora Fürstová.

Z diskuse:

V diskusi po legislativním bloku programu vystoupila starostka obce Studnice Helena Toldová nesouhlasící s návrhem přímé volby starostů, kde by starosta nebyl členem zastupitelstva. Karel Rejchrt z Božanova

také doplnil, že v chystaném návrhu je závažnější, že by starosta sice řídil zastupitelstvo, ale neměl by v něm hlasovací právo. Toto téma uzavřel starosta Velkých Petrovic Vladislav Friml s apelem, aby Svaz tento nesmyslný návrh nepodporoval a tlačil vládu k tvorbě zákonů prospěšných a sloužících obcím, které nejsou vytvářeny jen proto, aby měli úředníci práci, a upustilo se od měnění fungujících za nefungujících. Posteskl si nad důsledky rušení stavebních úřadů, poboček

pošt a vyzval Svaz k důslednější obhajobě zájmů samospráv.

Eva Hylmarová z Malých Svatoňovic se vrátila k tématu financování hasičských sborů. Apelovala na nezbytnost nezapomínat také na financování jednotek sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO V, které je velmi obtížné. Na případu své obce (1526 obyvatel) připomněla také složité zajištění financování úplné základní školy. Zároveň vyzvala všechny přítomné, aby společně lépe komunikovali, přímo se zapojili do činností obhajujících zájmy všech obcí, napomáhali svými podněty a připomínkami a upřednostňovali spolupráci. Na její slova navázal Josef Bezdíček s výzvou ke sdílení zkušeností se zadáváním veřejných zakázek dle platné legislativy. Odezva přítomných jen potvrdila, že kroky, které Svaz v této oblasti podniká, mají své opodstatnění. Starosta Velkých Petrovic Vladislav Friml, neváhal označit současnou úpravu za absolutní paskvil a upozornil na její negativní dopad na místní podnikání.

Nedostatečný zájem legislativců naslouchat apelům samospráv potvrdil poslanec Jiří Štětina. Ve svém vstupu nastínil, jak někdy probíhá tvorba a prosazování zákonných norem a jak i přes dobrou

vůli některých poslanců jsou některé návrhy již předem odsouzeny k zániku (např. diskutovaná podpora hasičských záchranných sborů a dobrovolných hasičů). V otázce financování školství přiznal nezbytnost legislativců respektovat právě samosprávy. K regionálnímu školství vystoupila také Jana Němečková z Dobré Vody u Hořic, která obrátila pozornost přítomných mj. na nové ministerské pravidlo týkající se

kvalifikace vychovatelů a pedagogických pracovníků od roku 2015, které podle ní bude obzvláště pro malotřídní školy velmi obtížné splnit, a očekává tak problémy s naplněním příslušných úvazků kvalifikovanými učiteli. Nedostatek také vidí v nemožnosti nahradit kvalifikaci učitele uznáním několikaleté praxe.

Blok věnovaný evropským fondům ve vazbě na meziobecní spolupráci uváděla Ingrid Šteggmannová, vedoucí vnějšího oddělení Kanceláře Svazu.

Z diskuse:

Obecně zaznívala obava, zda představený návrh Svazu na formování meziobecní spolupráce na území správního obvodu ORP bude dostatečně odrážet potřeby malých obcí. Mnozí připomínali, že jsou zapojeni v dobrovolných svazcích obcí a MAS a oceňují na nich, že vzešly „zespodu“, tedy nikoli centrálním nařízením. Do diskuse se zapojili také zástupci MAS.

Starosta obce Val Luboš Řehák konstatoval, že představenému konceptu rozumí, nicméně se tázal, zda není připravován pozdě a nebylo by lepší využít stávající struktury, než vytvářet nové. V zájmu venkova je podle něho třeba názorové proudy sjednotit, nikoli je tříštit vzájemným nepochopením. Člen Rady Svazu Karel Rejchrt z Božanova připojil několik postřehů k potřebám obcí a uvedl, že MAS podle něho dobře znají území a vědí lépe než úředníci z centra, kam by finanční prostředky měly v území

směřovat. Eva Hylmarová, starostka z Malých Svatoňovic, upozornila, že aktivity MAS a představený koncept spolupráce v území ORP jsou dva modely, které si nemohou konkurovat, protože každý řeší jiné potřeby. Mnohem důležitější je hledat co nejpraktičtější cestu, jak společné problémy v rámci území řešit.

Na závěr shrnul výkonný místopředseda Jaromír Jech, že představený návrh Svazu na formování meziobecní spolupráce na území správního obvodu ORP rozhodně není postavený proti činnosti MAS, které jsou zejména pro malé obce významným nástrojem pro čerpání evropských peněz. Připomněl ale, že přínosem pro rozvoj obcí a regionů jsou pouze kvalitně fungující MAS. K tomu je potřeba nastavení určitých pravidel formou jejich certifikace. Představený návrh Svazu na formování meziobecní spolupráce na území správního obvodu ORP se snaží navrhnout systémové řešení v oblasti efektivní veřejné správy na místní úrovni, které by napomohlo k podpoře čerpání na řešení priorit obcí a měst v oblastech, které by jinak v dalším programovacím období nebyly z prostředků EU financovatelné.

připravila Petra Kubařová

„Regionální rozvoj dnes končí na úrovni krajů, ale smysluplnější by bylo řešit jej právě na území ORP,“ zdůraznil Karel Klíma, starosta města Hostinné. Kdyby se dle jeho názoru posílila pozice meziobecní spolupráce, povedlo by se čelit snahám o destrukci samosprávy a jejímu rozdělení na dva systémy. Jako příklady uvedl centrální úřad práce, sociální oblast nebo právě probíhající dění se stavebními úřady a matrikami.

Radu Svazu zastupovali: Martina Rosenbergová, primátorka statutárního města Liberec, Antonín Lízner, starosta obce Příšovice, Jaromír Dvořák, starosta města Nový Bor, František Chlouba, starosta města Rychnov u Jablonce nad Nisou

Kraj zastupovala: Hana Maierová, náměstkyně hejtmana

Ze Senátu přijal pozvání: Karel Kapoun

Z Poslanecké sněmovny přijal pozvání: Petr Skokan

Setkání moderoval a zahájil výkonný místopředseda Svazu Jaromír Jech. Oceněním možnosti pravidelného setkání v krajích pro výměnu názorů nad aktuálními otázkami otevřela krajské setkání primátorka statutárního města Liberec Martina Rosenbergová. Dotkla se chystaných změn, které budou mít dopady na budoucí fungování obcí, a tvrdě se ohradila proti zkrácené logice vnímání municipální úrovně jako jednotlivého korupčního prostředí, kterou v sobě nese navrhovaná novela zákona o obcích. O názory a podněty přítomných stojí také vedení kraje, jak přítomné ujistila náměstkyně hejtmana Hana Maierová. Z Předsednictva Svazu přítomné přivítal Antonín Lízner.

Informace z aktuální legislativy přednesli odborní zaměstnanci Kanceláře Svazu Miroslava Sobková a Zdeněk Mandík.

Z diskuse:

Ke změně volebního systému do zastupitelstev obcí se diskutovalo, jaké změny zákonů případně ústavy budou nutné k jejímu zavedení a nakolik se podaří najít vhodný systém pro všechny kategorie obcí. Starosta města Nový Bor Jaromír Dvořák vystoupil k problematice výkupu kovů. Záměr vyjmout výkup železa a ostatních kovů z volné živnosti a vložit ji do živnosti vázané, nepovažuje za dostatečné řešení. Antonín Lízner k tomu dodal, že tato problematika byla projednávána i na jednání s vládou a tento návrh je pouze začátkem komplexního řešení.

Senátor Karel Kapoun ze své pozice předsedy senátního podvýboru pro sport požádal starosty o informace, jak přistupují k podpoře sportu při přerozdělování finančních prostředků. Za souhlasu ostatních přítomných ho Antonín Lízner ujistil, že obce vždy ze svého rozpočtu sport podporovaly a mnohdy i většími prostředky, než dostávaly jednoty

přes ČSTV. Jednoznačně se přítomní shodli na tom, že prostředky z hazardu obcím jsou určeny na sport, ale nikoli výlučně na něj. Místostarosta Lomnice nad Popelkou Josef Šimek také upozornil na složitou interpretaci takto sesbíraných dat, která podle něho nakonec budou pouhou statistikou bez skutečné vypovídací hodnoty. Starostka obce Višňová Vladimíra Erbanová popsala, s jakými následky rozhodnutí Ústavního soudu k pojetí veřejné služby se musela vyrovnat. Nyní se potýká s hrozbou uzavření své pošty. Apelovala proto na Svaz, aby nadále pokračoval v boji za zachování poboček pošt.

„Masky jsou super věc, ale nestavme na nich budoucnost měst a obcí na venkově. Je to doplňkový způsob financování venkova. My si musíme vydobýt, aby peníze šly přímo do obcí. Nezapomínejme, že obce jsou hlavní a tak to musí být, protože odpovědnost ze zákona neseme my, starostové, nikoli MAS,“ uvedl starosta Příšovic Antonín Lízner.

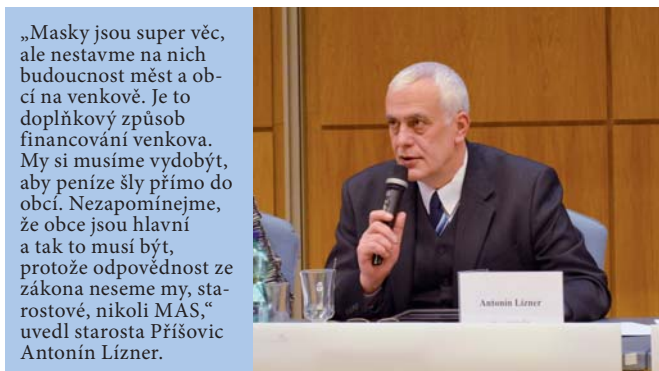
Blok věnovaný evropským fondům ve vazbě na meziobecní spolupráci uváděla Ingrid Štegmánová, vedoucí oddělení vnějších vztahů Kanceláře Svazu.

Z diskuse:

Jiří Hauzer z mikroregionu Podralsko se tázal, zda představený nový model meziobecní spolupráce je opravdu tím modelem, který zajistí větší vliv měst a obcí při čerpání evropských prostředků v nadcházejícím období. Zareagovala náměstkyně hejtmana a končící starostka Turnova Hana Maierová, která upřesnila, že se jedná o využití zavedených struktur v rámci systému veřejné správy, které není nutné znovu vytvářet, a dodala, že již dnes se v území ORP určité činnosti potkávají. František Chlouba, starosta Rychnova u Jablonce nad Nisou, zdůraznil, že představený model má být systémem založeným na dohodě starostů a bude plně na nich, zda se rozhodnou, jestli jej chtějí a zda k jeho dosažení využijí evropských prostředků. Přítomné také upozornil, že nahodile evropskou podporu v následujícím období získat rozhodně nepůjde. Jan Mečír z obce Stružnice polemizoval o vhodnosti principu dobrovolnosti. Podle něho je pro fungování nutné znát včas jednoznačnou strukturu a mít dostatečnou dobu na vše se připravit, aby se tak nedělo „za pochodu“. Podporu spolupráci obcí při řešení věcí, které mají společné (např. zachování služeb krajské nemocnice, kamionová doprava, nedostatečné dopravní spojení, školství, ochrana životního prostředí), vyslovil starosta Nového Boru Jaromír Dvořák. O prezentovaných možnostech začnou v jejich správním obvodu ORP jednat. Krajské setkání ukončil Jaromír Jech.

připravila Petra Kubařová

Radu Svazu zastupovali: Pavel Kašpárek, starosta obce Úsilné, Jiří Fišer, starosta města Tábor, Zdeněk Mráz, místostarosta města Třeboň, Pavel Hroch, starosta obce Kovářov, Pavel Vondrys, starosta města Strakonice

Kraj zastupovali: -

Z Poslanecké sněmovny přijali pozvání: Michal Doktor, Petr Braný

Ze Senátu přijali pozvání: -

Setkání moderoval a zahájil výkonný místopředseda Svazu Jaromír Jech. Úvodní slovo přednesl Pavel Vondrys, který si posteskl nad tím, že v poslední době často slyšíme o podjatosti starostů, zejména u stavebních řízení. Není snadné se podobným nařčením bránit.

Informace z aktuální legislativy přednesli odborní zaměstnanci Kanceláře Svazu Ludmila Němcová, vedoucí legislativně-právního oddělení, a Markéta Horníčková.

Z diskuse:

Karel Matějka, starosta Strunkovic nad Blanicí, se tázal, zda Svaz má představu o tom, v kterých obcích v jižních Čechách má být rušena pošta. Výňatek ze seznamu pošt, kde má dojít ke změně obsluhy území, přečetl člen Rady Svazu Pavel Hroch. Jaromír Jech přitom znovu upozornil na to, že bez domluvy obou stran, tedy České pošty a obce, k žádným změnám obsluhy nedojde. O zamýšlené změně také musí Pošta obec informovat minimálně 6 měsíců předem. V případě nekorektních jednání ze strany regionálních pracovníků České pošty je třeba uvědomit Svaz, který o problému bude jednat s vedením České pošty. O to požádal sám generální ředitel Petr Zatloukal.

Josef Klíma, starosta Velešína, kritizoval neustálou snahu ministerstev odnímat kompetence menším obcím a přesouvat je dále občanovi, na obce s rozšířenou působností. Tyto snahy označil za plíživou obecní kontrarevoluci. Dále pak poukázal na nedostatečně honorovanou a přitom velmi náročnou a zodpovědnou práci starostů, nad jejichž hlavami se v podstatě

pořád houpe Damoklův meč. Jaromír Jech k tomu poznamenal, že na Ministerstvu vnitra pracuje skupina zabývající se odměňováním zastupitelů. V současné době jsou bohužel starostové stále srovnáváni spíše s úředníky než s jinými politiky, tato tendence přetrvává ještě z dob okresních úřadů. Svaz si je toho vědom a snaží se o nápravu.

Starosta Bernartic Pavel Souhrada připomněl diskuzní fórum na Žofině, kde z různých projevů bylo patrné, že záměrem státu je nechat ekonomicky vyhladovět malé obce, a tak je vlastně postupně likvidovat. Trochu s nadsázkou se pak obrátil na přítomné poslance Michala Doktora a Petra

Braného a tázal se, zda by nebylo lepší, kdyby Parlament tak dva roky nezasedal, jelikož naprostá většina změn přijímaná v Parlamentu směřuje jen k horšímu. Oba poslanci se pokusili o reakci. Ani Michalu Doktorovi se nelíbí, že se vytvářejí stále nové a nové zákony, řada z nich by se spíše měla zrušit, nebo minimálně zjednodušit. Petr Braný zase přiznal, že i funkční venkovský prostor je velmi důležitý, jelikož pouze metropole nás neuživí. Poukázal přitom na dlouho diskutované rozpočtové určení daní, různé

navrhovaná další a další kritéria pro přerozdělování. Podle něho je nejdůležitější, aby obce i kraje dostaly především větší objem peněz do RUD. Oněch 12 mld., o které je dnes balík pro obce obohacen, v konečném důsledku obcím moc nepřilepší, jelikož propady v příjmech budou větší. K dosažení tohoto cíle je však třeba spojit síly. Poslanec Braný proto apeloval na starosty: členové sdružení, nestavte se proti sobě!

Blok věnovaný evropským fondům ve vazbě na meziobecní spolupráci uváděla Ingrid Štegmannová, vedoucí vnějšího oddělení Kanceláře Svazu.

Z diskuse:

Starosta Zlivu Jan Koudelka se ptal, zda se při vytváření nových struktur – spádových mikroregionů na území celého správního obvodu ORP nebudou výrazně lišit zájmy např. Českých Budějovic a okolních vesnic. Ingrid Štegmannová odpověděla, že i Budějovice by měly mít zájem na rozvoji celého území, tedy i svého okolí. Samy

o sobě, jako město mají možnost čerpat i z jiných programů. Systematická meziobecní spolupráce bude navíc hrát roli i při fungování samosprávy jako takové a bránit centralizačním snahám státu.

Pavel Souhrada z Bernartic vyjádřil tak trochu skeptický názor, že Evropská unie je v podstatě mrtvý projekt, který není schopen ubránit se asijským velmocem, jako je např. Čína. I když ocenil snahy Svazu vymyslet vhodnou strukturu pro čerpání z evropských fondů, považuje to za ztrátu času. Ingrid Štegmannová zno-

vu upozornila, že nastavení takovéto způsobu spolupráce bude mít svoji funkci i v budoucnu, třeba i pro přerozdělování peněz z RUD.

Poslední řečník, který se však nepředstavil, přirovnal navrhované fungování spádových mikroregionů řízených sbory starostů k bývalým okresním shromážděním, což nepovažuje za špatné. Jen si posteskl, že „pak zas ty kraje budou tak trochu navíc“, tehdy se také říkalo, že přes ně potečou velké peníze z EU. Myšlenku navrhované struktury ale podpořil.

Krajské setkání ukončila Ingrid Štegmannová.

připravila Lenka Zgrajová

Kraj Vysočina, 27. února 2013

Radu Svazu zastupovali: primátor statutárního města Jihlava Jaroslav Vymazal, starosta města Havlíčkova Brodů Jan Telc, starosta města Rychnov u Jablonce nad Nisou a člen Předsednictva Svazu František Chlouba, starosta města Pacov Lukáš Vlček, starosta obce Škrdlovice Ivan Hořínek

Kraj zastupovali: -

Z Poslanecké sněmovny přijali pozvání: Jana Fischerová

Ze Senátu přijali pozvání: Miloš Vystrčil

Setkání moderoval a zahájil výkonný místopředseda Svazu Jaromír Jech. Úvodní slovo přednesli Jaroslav Vymazal a František Chlouba. Oba zdůraznili potřebu společné práce a úlohu Svazu jako lobby-

stické organizace především v legislativní oblasti. František Chlouba pak ještě pobídl přítomné členy Svazu, aby využívali poradenský servis svazové Kanceláře, který je nedocenitelný zejména pro malé obce.

Informace z aktuální legislativy přednesli odborní zaměstnanci Kanceláře Svazu Ludmila Němcová, vedoucí legislativně-právního oddělení, a Markéta Horníčková.

Z diskuse:

Senátor Miloš Vystrčil poděkoval Svazu za argumenty, které poskytl Senátu pro zablokování rozšíření pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu. Konstatoval, že asi žádný starosta nemá problém s tím, aby byl jeho úřad kontrolován, ale předložený návrh na rozšíření pravomocí NKÚ by žádné zlepšení nepřinesl. Kontrol už dnes je až až. Pro další jednání v této věci poprosil o oficiální svazové stanovisko. Dodal, že tzv. boj proti korupci dnes snad odůvodní úplně všechno. Jaroslav Vymazal poznamenal, že neustálé kontroly někdy až paralyzují činnost kontrolovaného úseku magistrátu.

Senátor Vystrčil se dále vyjádřil k tématu povinného zřizování účtů obcí u ČNB. Stejně jako obcím i jemu

nepřipadá smysluplné, proč si obce mají zřizovat účty u ČNB pro přerozdělování peněz z RUD. Hlavním důvodem je totiž nedokonalost systému státní pokladny, kdy všechny peníze, které dnes obcím od státu chodí, jsou odesílány z účtů státního rozpočtu vedených u ČNB. Tento systém ale není schopen evidovat prostředky při jejich odesílání z účtů, nýbrž pouze při jejich přijetí. Když chce mít stát přehled o tom, v jaké výši prostředky obcím posílá, musí tedy mít možnost vidět na jejich účty pro přijetí.

Zajímavou poznámku pak měl k možným změnám volebního systému do obecních zastupitelstev. Uvedl, že volič vždy zvažuje dvě základní informace o kandidátovi – v jaké straně působí a jaký je to člověk. Na to by měli myslet i tvůrci nového systému.

Poslankyně Jana Fischerová, jako zpravodajka novely zákona o obcích, zase Svazu poděkovala za připomínky, které Svaz zaslal, a pozvala přítomné na seminář k tomuto tématu do Poslanecké sněmovny. Bude se konat 17. dubna.

K tématu voleb do obecních zastupitelstev se vyjádřil také starosta Krucemburku Jiří Havlíček. Návrh MV spočívající ve snížení hranice k „přes-

skoku“ kandidáta z 10 % na 5 %, který tedy v podstatě usnadňuje přeskokování kandidátů, nepovažuje za šťastný, jelikož někteří níže umístění kandidáti ani nemusí mít o mandát zájem. Ani tzv. neomezené hlasování by nedoporučoval, na jeho základě by mohlo vzniknout zcela nefunkční zastupitelstvo. Osobně by se přimlouval za

posílení přímých prvků demokracie, tedy přímo voleného starostu s právem veta.

Blok věnovaný evropským fondům ve vazbě na meziobecní spolupráci uváděl Tomáš Lysák z oddělení vnějších vztahů Kanceláře Svazu.

Z diskuse:

Místostarosta Žďáru nad Sázavou Jaromír Brychta se tázal, k čemu by vlastně bylo Žďáru, aby byl součástí nějaké místní akční skupiny. Pracovníci Kanceláře Svazu Jaromír Jech a Tomáš Lysák k tomu uvedli, že členství města typu Žďáru v MAS tomuto městu finanční efekt pravděpodobně skutečně žádný nepřinese. Přes MAS se v současné době podporují menší projekty a primárně jde o nástroj pro podporu venkova. Jiná je ale otázka budování partnerství samospráv s neziskovým a podnikatelským sektorem v rámci MAS. Jak k němu větší města přistupují, je jen jejich věc. František Chlouba k tomu dodal, že velká města již dnes mají svůj systém podpory, nutně je vybudovat takový systém i pro venkovský prostor, a tím je právě návrh Svazu na budování meziobecní spolupráce v rámci území ORP. MAS by v této souvislosti neměla suplovat roli garanta venkova, jelikož za rozvoj území je ze zákona odpovědná obec. Spíše řečnickou otázku položil v závěru diskuse Rostislav Novák, starosta Římovy. Kolik asi stojí celá ta správa dotací, všichni ti ministerští úředníci, kontrolaři atd.? Na tu nedokázal odpovědět nikdo, všichni se jen hořce pousmáli.

Krajské setkání ukončil Jaromír Jech.

připravila Lenka Zgrajová

Reforma financování regionálního školství 2013

Školská komise Svazu se dlouhodobě a se zásadními výhradami vyjadřuje ke stávajícímu systému financování regionálního školství. Na neopodstatněné, často propastné, rozdíly mezi rozpočty škol se srovnatelnými parametry v jednotlivých krajích upozorňovala nejen školská komise, ale pravidelně to také konstatovaly výroční zprávy České školní inspekce.

Od roku 2005 s platností nového školského zákona se pro každý obor vzdělání v základním a středním vzdělávání a pro předškolní, základní umělecké a jazykové vzdělávání vydávají rámcové vzdělávací programy

(RVP), které vymezují povinný obsah, rozsah a podmínky vzdělávání. Školský zákon také říká, že RVP jsou závazným základem pro stanovení výše finančních prostředků přidělovaných podle příslušných paragra-

fů daného zákona (§ 160 až 162 školského zákona). Tento závazný základ nebyl v systému financování regionálního školství doposud zohledněn, což působí nemalé problémy jak školám, tak zřizovatelům. Proto vítáme opětovnou snahu MŠMT stávající systém financování změnit. Odkaz na ustanovení o financování regionálního školství prostřednictvím normativu rámcového vzdělávacího programu považujeme za krok, který bude snad reflektovat také apel na kvalitu ve vzdělávání.

První schůzka, kde nás MŠMT ústně seznámilo s návrhy základních parametrů reformy financování regionálního školství, proběhla 23. ledna 2013. Následovalo pracovní setkání na MŠMT spolu s Komisí Rady Asociace krajů ČR pro školství a SMS ČR dne 7. února 2013. Na toto jednání MŠMT připravilo písemný vstupní podklad pro zahájení diskuze o změnách v nastavení financování regionálního školství, jehož obsahem byla situační zpráva k reformě, promítnutí principů reformy financování do novely školského zákona a modely výpočtu u MŠ a ZŠ. Na základě závěrů ze společného jednání dne 7. února 2013 zaslalo MŠMT soubory modelující dopady navržených změn, jejichž cílem je v maximální možné míře ilustrovat princip zavedení prvku oborových normativů a doplňkových částek do nově navrženého systému financování krajského a obecního školství. Ilustraci považuje MŠMT za nezbytnou k tomu, aby společná pracovní skupina mohla nově navržený systém financování posoudit jako takový.

Základní principy stávajícího návrhu

- reforma by měla navazovat na současný systém, tedy ne likvidace, ale kultivace systému
- opět je to začátek diskuze nad změnou financování RgŠ
- účinnost od 1. 1. 2014, což předpokládá od roku 2014 přechodné období, kdy na vykrývání změn výkonů a největších specifík bude čerpána rezerva; představa je 4% na rok 2014, 3% na 2015-16, pak 2% atd.
- MŠMT pevně stanoví oborové normativy na žáka, které nebudou moci KÚ měnit (týká se pouze pedagogických pracovníků), záměrem je sjednocení úrovně a spravedlivá distribuce prostředků
- zřizovatelům budou dále poskytovány dvě doplňující částky (paušály), a to
  - na MŠ, malotřídky a všechny I. stupně ZŠ (myšleno na detašovaná pracoviště, ne pouze na jednu PO)
  - a na II. stupeň ZŠ pouze na jednu školu v obci, kterou vybere zřizovatel

- doplňující částka by měla být zvýhodněna, pokud se obce domluví na svazkové škole
- financování nepedagogických pracovníků a služeb by mělo probíhat podle stávajícího systému, tj. částku z MŠMT mohou KÚ upravovat podle svých krajských normativů (dohodovací řízení); měl by ale být oddělený balík peněz pro ZŠ a SŠ
- do školy všechny finance dojdou jako jedna částka (včetně ONIV) a ředitel školy rozhodne, jak s penězi naloží – snaha o posílení pravomocí ředitele při rozdělování peněz
- modelování nového financování probíhá podle stávající legislativy (tzn. vyhl. č. 48/2005Sb.), v grafech pracuje s počtem žáků 17

Rokování v Jihlavě

Historicky první setkání široké pracovní skupiny zástupců všech typů samospráv včetně krajů a MŠMT proběhlo 28. února 2013 v Jihlavě pod záštitou Školské komise Svazu. Všichni přítomní dostali možnost vyjádřit své názory na reformu a formulovat své stanovisko. Zazněly i hlasy krajů, které doposud prostředky na školy rozdělovaly prostřednictvím krajských normativů, což umožňovalo, aby si některé obory středního školství financovaly na úkor základního a mateřského školství. Na zasedání zaznělo společné desatero nejdůležitějších požadavků, na kterém se shodli členové Školské komise Svazu a Pracovní skupiny pro školství SMS ČR:

1. Nastavit vztah oborového normativu k rámcovému vzdělávacímu programu.
2. Na školu je nutno pohlížet jako na jeden subjekt zahrnující vzdělávání i výchovu.
3. Pro další posuzování je nutné znát i část zahrnující financování nepedagogických pracovníků a školských služeb.
4. Určit roli doplňkové částky jako podpory kvality vzdělávání, nikoliv jako dorovnávacího příspěvku a nediskriminovat zřizovatele více škol s druhým stupněm.
5. Nastavit limit počtu žáků na třídu, který umožní realizovat výuku vzdělávacího programu ve škole (třídě) minimálně

- v úrovni základní mzdy pedagogického pracovníka.
- 6. Více rozlišovat podporu podle druhu postižení u hendikepovaných žáků. Podklady předpokládají stejný příspěvek u vývojových poruch, jako u tělesných, sluchových a zrakových vad.
- 7. Účinně řešit „nasávací“ efekt víceletých gymnázií.
- 8. Reflektovat roli obcí a měst při zohledňování regionálních specifík.
- 9. Vyjasnit postavení ZUŠ v systému financování.
- 10. Termín 1. 1. 2014 je nereálný, nejprve je třeba systém ověřit v pilotním projektu nebo ponechat dostatečné přechodné období.

Předložený návrh ilustruje financování standardu nákladů pouze na vlastní vzdělávání, tj. odměňování pedagogických pracovníků, učebnice, učební pomůcky, formou oborových normativů a doplňkových částek. Je tedy jenom jednou součástí celkového systému financování krajského a obecního školství, jehož nová komplexní podoba je zatím neznámá.

Bez znalosti výpočtu oborového normativu, nákladů na příslušné RVP a zejména principů financování celého systému lze nyní jen velice obtížně posoudit, zda modelové příklady dostatečně pokryjí náklady na činnost školy. Z reakcí členů Svazu spíše usuzujeme, že takto navržený systém „hází“ většinu škol do červených čísel.

Ministerstvo školství stále uvádí, že jde o ilustrativní čísla, ale zároveň upozorňuje na schválený střednědobý výhled, kde jsou prostředky na regionální školství kráceny. Stejně tak je schválena Strategie boje proti sociálnímu vyloučení, která počítá s alokací prostředků a je velmi finančně náročná.

Čeká nás ještě mnoho diskuzí nad navrhovanou reformou, jedno víme jistě, změnit se financování škol musí, zároveň ale zásadně odmítáme myšlenky na převedení zaměstnanců škol do RUD.

*Mgr. Ludmila Němcová
legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu*

Rozšíření databáze nejčastějších dotazů

Má obec povinnost nechat si před koupí vypracovat znalecký posudek o ceně kupované nemovitosti? Lze vybírat místní poplatek ze psů od občanů České republiky, kteří chovají na území obce několik psů, ale nemají v obci trvalý pobyt? Víte, že obec nesmí zveřejňovat jména osob, které dluží na místních poplatcích? Můžete ale postupovat opačně a naopak zveřejnit jména těch, kteří zaplatili.

Věděli byste, jak při řešení těchto záležitostí postupovat? Pokud si nejste zcela jistí a raději byste se s někým poradili, případně by vás zajímalo, jak v podobné situaci postupovali v jiné obci, nabízíme možnost využít služeb právní poradny prostřednictvím vypracovaných odpovědí na dotazy reagující na praktické problémy obcí a měst.

Na našich stránkách www.vzdelanyzastupitel.cz jsme pro vás připravili rozšíření databáze nejčastěji kladených dotazů o dalších

200 vašich dotazů. Otázky jsou řazeny do tematických okruhů, které napomáhají jednoduché orientaci. Snadno se tak dozvíte vše potřebné k tématu, které zrovna řešíte. Využitím zpracovaných odpovědí na otázky vašich kolegů rychle zjistíte, jak k dané problematice přistoupit tak, abyste postupovali podle příslušných zákonných norem.

Prošli jste si naši databázi, a přesto jste odpověď na svůj dotaz nenašli? Neváhejte a obraťte se na zkušené právníky z Informačně poradenského centra pro zastupitele. Ptát se jich můžete na záležitosti související se zákonem o obcích prostřednictvím webových stránek www.vzdelanyzastupitel.cz nebo e-mailem na adrese poradna@vzdelanyzastupitel.cz. Před zadáním dotazu je nutné se na stránky zaregistrovat. K dispozici jsou také telefonicky na čísle 226 227 505 každý všední den v době od 12 do 21 hodin.

E-LEARNING AKREDITOVÁN

V únoru Ministerstvo vnitra udělilo Svazu akreditaci vzdělávací instituce. Zároveň Svaz získal také akreditaci svého vzdělávacího programu realizovaného

v rámci projektu Vzdělaný zastupitel. Nově to tedy znamená, že úředníci, včetně vedoucích úředníků, budou moci využívat e-learningový vzdělávací kurz zaměřený na zákon o obcích a související předpisy (jak základní, tak pokročilý modul) a po jeho úspěšném absolvování získat od Svazu certifikát opravňující

započítání kurzu do svého průběžného vzdělávacího programu pro úředníky podle zákona o úřednících územních samosprávných celků. Věříme, že tento krok úředníkům napomůže v lepší orientaci v zákonu o obcích a k ujasnění pozice obce v systému veřejné správy.

Vzdělaný zastupitel na konferenci kvality

V rámci IX. ročníku Národní konference kvality ve veřejné správě byly v Brně dne 20. února představeny výstupy projektu v rámci sekce – Lidské zdroje a kvalita. V současné době je kvalita v úřadu chápána a spojována s fungováním úřadu jako takového, rozvojem zaměstnanců úřadu. Ale co zastupitelé, kteří rozhodují o všem, co je spojeno s kvalitou života v obci? V úřadu mají být dobře nastaveny procesy, měly by se uplatňovat zákaznické přístupy, měla by se řídit kvalita, úředníci mají být skvělí odborníci, profesionálové, ale nezapomínejme, že vykonávají rozhodnutí, která učiní volení zástupci.

Pokud se tedy opravdu chceme zabývat zkvalitňováním fungování úřadu a potažmo veřejné správy, tak volení představitelé jsou jednou z klíčových cílových skupin. Proto v našem projektu nejde zdaleka o počty proškolených účastníků, ale o nastavení komplexní podpory zastupitelů pro výkon jejich funkce, která není zatím v ČR systémově řešena. Již nyní je však zřejmé, že půjde o dlouhodobý proces, který přesáhne několik volebních období.

Petra Kubařová

Veřejnost musí mít přístup k územnímu rozhodnutí během integrovaného povolení o skládce

Rozhodnutí Evropského soudního dvora C-416/10 ze dne 15. ledna 2013

Evropské instituce stále častěji ovlivňují právní prostředí, ve kterém se samosprávy pohybují. Vedle tradičních oblastí, jako jsou veřejné zakázky, veřejná podpora, životní prostředí či doprava, se evropské právo rozvíjí do oblastí nových, jako je přístup veřejnosti k informacím.

Přístup veřejnosti k informacím, to je ostatně oblast, kterou se evropské instituce chystají nově regulovat, a je proto třeba se mít na pozoru. A že již dnes není evropské právo bezzubé, ukazuje příklad rozhodování o umístění skládky ve městě Pezinok na Slovensku, které se dostalo až před Evropský soudní dvůr. Ten rozhodl, že územní rozhodnutí o umístění skládky je součástí integrovaného řízení o povolení stavby schvalované dle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci. Proto musejí být během integrovaného řízení o povolení stavby výsledky územního rozhodnutí dostupné veřejnosti. Pokud tomu tak není, může příslušná národní soudní instance rozhodnout o odkladu integrovaného povolení a stavbu pozastavit. Nelze pak v tomto případě namítat, že došlo k zásahu do vlastnických práv příslušných osob a do práva pokojně užívat majetek.

Celá pře se týká povolení Krajské inspekce životního prostředí, která na Slovensku udělila firmě Ekologické stavby integrované povolení o umístění skládky ve městě Pezinok dle zákona č. 24/2006 slovenské Sbírky zákonů (ten v případě Slovenska naplňuje směrnici 96/61/ES a dále pak směrnici 2003/4/ES, v ČR tuto směrnici naplňuje zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a o omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů – zákon o integrované prevenci). Tento zákon upravuje mimo jiné povinnosti provozovatelů zařízení a postup při vydávání integrovaného povolení pro vybrané typy zařízení – mezi ně patří i skládky, spalovny apod. Provozovatelům těchto zařízení je po absolvování povolení vydáno integrované povolení, které nahrazuje některá složková povolení týkající se ochrany životního prostředí. Na Slovensku jej provozovatel skládky získá na základě jím podané žádosti od Krajské inspekce životního prostředí, u nás pak

na odboru životního prostředí krajského úřadu. V daném případě se jednalo o skládku přijímající více než 10 tun odpadu denně, resp. s celkovou kapacitou přesahující 25 000 tun odpadu.

Proti rozhodnutí Krajské inspekce se postavila skupina občanů, kteří u soudu napadli vydání integrovaného povolení k výstavbě skládky firmě Ekologické stavby, aniž by doložila územní rozhodnutí města Pezinok o umístění skládky. A poté, co toto rozhodnutí bylo předloženo, žalovali občané proti jeho nezveřejnění, jelikož mělo dle firmy představovat obchodní tajemství (což zá-

O Evropském soudním dvoru (ESD)

Soudní dvůr Evropské unie, nebo také Evropský soudní dvůr sídlící v Lucemburku, je jednou z institucí EU. Řeší zejména otázky platnosti a výkladu práva Evropské unie, dohlíží nad jeho aplikací, kontroluje legitimitu rozhodování Rady EU a Evropské komise a může vynutit splnění svého rozhodnutí proti členským státům. Obracet se na něj mohou zejména členské státy. Každý členský stát má u ESD jednoho soudce.

kon i směrnice v ojedinělých případech umožňují). Krajská inspekce ŽP nakonec v odvolání rozhodla proti veřejnosti a potvrdila platnost povolení ke stavbě skládky. Kauza se dostala přes nižší soudní instance až k Nejvyššímu soudu SR, který nakonec rozhodl ve prospěch veřejnosti, odložil vykonatelnost integrovaného povolení, zrušil rozsudek nižší instance a také rozhodnutí krajské inspekce. Dle jeho názoru příslušné instituce nedodržely pravidla pro účast veřejnosti v integrovaném řízení, pokud veřejnost neměla možnost seznámit se s územním rozhodnutím. Rozhodnutí Nejvyššího soudu SR se týkalo i nedostatečného posouzení vlivu výstavby skládky na životní prostředí.

Odložením vykonatelnosti integrovaného povolení firma musela přerušit stavbu skládky. Proto rozsudek Nejvyššího soudu firma Ekologické stavby napadla prostřednictvím stížnosti u Ústavního soudu. Dle jejího názoru došlo k porušení jejího základního práva vlastnit majetek a pokojně jej užívat. Ústavní soud stížnost uznal a věc vrátil k projednání Nejvyššímu soudu. Ten se následně obrátil na Evropský soudní dvůr s několika tzv. předběžnými otázkami.

Z uvedené odpovědi Evropského soudního dvora vyplývá několik důležitých faktů – v rámci rozhodování o integrovaném povolení o umístění stavby, jako je např. skládka, musí mít veřejnost přístup k příslušnému územnímu rozhodnutí a toto rozhodnutí nelze „schovat“ za obchodní tajemství. Pokud se tak nestane, má veřejnost nejen právo obrátit se na soud s žádostí o jeho zpřístupnění, ale také požadovat odklad výkonu povolení stavby. Tento odklad pak není možné chápat jako zásah do vlastnických a majetkových práv těch, kdo o povolení žádají. Zároveň je z rozsudku patrné, že ani rozhodnutí ústavního soudu nemohou porušovat jednotnost a účinnost unijního práva, takže v tomto případě může Nejvyšší soud znovu rozhodnout v souladu se svými předchozími rozhodnutími.

*Ing. Oldřich Vlasák
místopředseda Evropského parlamentu
místopředseda Svazu měst a obcí ČR*

Rozhodnutí o předběžné otázce

Článek 267 Smlouvy o fungování EU vždy umožňuje vnitrostátnímu soudu, aby Soudnímu dvoru Evropské unie položil výkladové otázky. Účelem je zajistit jednotnou a správnou aplikaci norem Unie vnitrostátními soudy členských států. Teprve poté, co Soudní dvůr EU o otázce nebo otázkách rozhodne (tzv. rozhodnutí o předběžné otázce), může vnitrostátní soud rozhodnout ve věci samé.

Shrnutí odpovědí ESD na předběžné otázky

Je možné se na ESD s předběžnými otázkami vůbec obrátit?

Slovenská inspekce ŽP a firma Ekologické stavby tvrdily, že Nejvyšší soud SR se na ESD vůbec nemá s otázkami obracet, protože rozhodování o územním povolení a o integrovaném povolení jsou dle jejich názoru oddělená řízení. Jako další důvod uváděly fakt, že o věci již rozhodl Ústavní soud, kterým se má Nejvyšší soud SR řídit. Z tohoto důvodu neměly být předběžné otázky relevantní.

V tomto případě však ESD rozhodl, že všech pět dotazů zodpoví. Odmítl, že by fakt, že

již existuje rozhodnutí Ústavního soudu SR v této věci, zpochybňovalo možnost předběžné otázky položit, protože ani vnitrostátní pravidla ústavní povahy nemohou porušovat jednotnost a účinnost unijního práva. V konečném důsledku to tedy znamená, že Nejvyšší soud SR může svým rozhodnutím znovu odmítnout posouzení vyjádřená Ústavním soudem Slovenské republiky, a tedy že nedošlo k neodůvodněnému zásahu do vlastnických práv.

Je možné hovořit o naplnění integrované prevence dle příslušných zákonů, když veřejnost nemá ke všem příslušným dokumentům přístup?

V této otázce Evropský soudní dvůr rozhodl, že veřejnost musí mít k územnímu rozhodnutí v rámci rozhodování o integrovaném povolení přístup od samého počátku a vnitrostátní orgány nesmějí veřejnosti odmítnout k takovému rozhodnutí přístup na základě ochrany důvěrnosti obchodních či průmyslových informací.

Je možné, aby veřejnost v tomto případě požadovala odklad vykonatelnosti

integrovaného povolení, pokud neměla možnost se seznámit s příslušnými dokumenty?

Zde ESD reagoval pozitivně v tom smyslu, že veřejnost musí mít možnost požádat soud, aby nařídil předběžná opatření, která mohou dočasně odložit uplatnění povolení, než bude vydáno konečné rozhodnutí.

Je možné soudním rozhodnutím o zrušení integrovaného povolení žadatele k provozu nového zařízení nelegitimně zasáhnout do vlastnického práva provozovatele?

Zde Nejvyšší soud SR reagoval na rozhodnutí Ústavního soudu SR, který dříve rozhodl, že dočasným odložením uplatnění povolení stavby došlo u firmy Ekologické stavby k zásahu do vlastnických práv a možnosti pokojně užívat majetek dle Listiny základních práv Evropské unie. Dle Evropského soudního dvoru však podmínky stanovené příslušnou směrnicí omezují výkon vlastnického práva na pozemcích, kde má skládka stát, a ani rozhodnutí ústavního soudu nemohou porušovat jednotnost a účinnost unijního práva.

Vy se ptáte, my odpovídáme

Řádný daňový doklad

Dotaz:

Lze považovat za řádný daňový doklad fakturu, která byla zaslána e-mailem ve formátu PDF (není tedy opatřena elektronickým podpisem)?

Odpověď:

V případě, že daňový doklad splňuje kritéria dle ustanovení § 34 zákona o dani z přidané hodnoty, tedy věrohodnost jeho původu, neporušenost jeho obsahu a jeho čitelnost, nelze mít v zásadě při užití tohoto způsobu, ať už vystavení či doručování, obavu z porušení zákonných ustanovení. K Vašemu dotazu je nutno uvést, že ustanovení § 26 zákona o dani z přidané hodnoty nabízí dvě alternativní východiska pro vystavování daňových dokladů. Tyto doklady mohou být vystaveny buď v podobě analogové, případně může být

doklad se souhlasem osoby, pro kterou se uskutečňuje zdanitelné plnění nebo plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet, i v podobě elektronické. Ustanovení § 26 odst. 3 stanoví, že daňový doklad má elektronickou podobu tehdy, jestliže je vystaven a obdržen elektroniky. A zároveň s použitím daňového dokladu v elektronické podobě musí souhlasit osoba, pro kterou se plnění uskutečňuje. V případě, že bude daňový doklad vystaven analogově a tento originální doklad poté naskenován do elektronického formátu PDF a zaslán e-mailem odběrateli, nesplňuje kritéria pro elektronický doklad. Jedná

se tedy stále o doklad v papírové podobě, je zde pouze využit jiný způsob doručení dokladu, tedy elektronickými prostředky. Příjemce faktury musí tedy takový doklad opět vytisknout a nakládat s ním jako s papírovým dokladem. Lze spatřovat určité obtíže v otázce garance obsahu daňového dokladu, kdy může být změněn (ať už úmyslně, či nikoli). Je však třeba uvést, že za autenticitu původního dokladu, integritu jeho obsahu a jeho čitelnost vždy odpovídá vystavitel. Pokud např. správce daně shledá u odběratele i dodavatele shodné doklady, pak nebude zpochybňovat způsob doručení dokladu e-mailem.

Prodej movitého majetku obce

Dotaz:

Musí obec při prodeji movitého majetku (např. ojetý automobil) dodržet nějaký právní předpis? Existuje zde nějaká hranice – např. 20 000 Kč, kdy o prodeji konkrétní osobě rozhoduje rada a kdy zastupitelstvo obce?

Odpověď:

Prodej movitého majetku je v pravomoci rady obce (starosta v obcích, kde se rada nevolí), nevyhradí-li si jej k rozhodování zastupitelstvo. Žádné hranice zde neexistují, záleží pouze na rozdělení pravomocí mezi orgány obce.

Z hlediska zákonné koncepce organizačního uspořádání obce je podstatné, že rozhodnutí o prodeji movitého majetku obce je tvorbou vůle obce učinit tento právní úkon (prodej), a musí o něm tedy rozhodnout příslušný orgán obce. Tím je v tomto

případě rada obce na základě § 102 odst. 3 zákona o obcích, popř. starosta v obcích, kde rada není volena (§ 99 odst. 2 zákona o obcích). Tuto pravomoc si může vyhradit zastupitelstvo (§ 84 odst. 4 zákona o obcích).

Vyměření místních poplatků

Dotaz:

Kolik let zpátky je možné dovyměřit místní poplatek za odpady trvale hlášenému občanovi? Obec má obecně závaznou vyhlášku podle § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990.

Odpověď:

Poplatek, který nebyl včas nebo ve správné výši zaplacen, není dle § 148 odst. 1 daňového řádu možné vyměřit po uplynutí lhůty pro stanovení daně, která činí 3 roky a počíná běžet dnem splatnosti poplatku. Následující ustanovení pak uvádějí případy, kdy se tato lhůta prodlužuje, staví nebo přerušuje a následně začíná běžet znovu. Byl-li již místní poplatek vyměřen, pak k možnosti dovyměření místního poplatku dodatečným platebním výměrem citujeme názor Veřejného ochránce práv, se

kterým se ztotožnil Ústavní soud ve svém nálezu Pl. ÚS 6/09: „V případě místního poplatku jeho vyměření dodatečným platebním výměrem principiálně nepřichází v úvahu. Místní poplatek se platí bez daňového přiznání. K vyměření dojde pouze z iniciativy správce poplatku, pokud poplatník místní poplatek nezaplatí včas nebo ve správné výši. Vyměření místního poplatku by vždy mělo předcházet zjištění správné výše poplatkové povinnosti. Veřejný ochránce práv konstatoval, že si neumí představit existenci jiného důvodu nesouladu mezi výší vyměřeného poplatku a poplatku, který měl být

správně vyměřen, než pochybení správce poplatku, případně existenci skutečností odůvodňujících obnovu řízení. V takových případech by, s ohledem na principy vyměrování místních poplatků, mělo být využito mimořádných opravných řízení, nikoli dodatečného vyměření poplatku.“ (Je-li řízení o mimořádném opravném prostředku zahájeno v posledních 12 měsících před uplynutím lhůty pro stanovení daně, prodlužuje se lhůta o jeden rok.)

dotazy zpracovalo Informačně poradenské centrum pro zastupitele

Co nového ve Sbírce zákonů – únor 2013

■ Vyhláška o stanovení seznamu zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni požádat o vydání zelené karty

Vyhláška nahrazuje dosavadní právní úpravu prezentovanou vyhláškou č. 461/2008 Sb., kterou se stanoví seznam zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni požádat o vydání zelené karty, jež se s účinností nové vyhlášky zrušuje. Ministerstvo vnitra ve vyhlášce vydané podle § 182 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů, nově stanoví seznam zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni požádat o vydání zelené karty typu „A“, „B“ nebo „C“, a dále seznam dalších zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni požádat o vydání zelené karty typu „A“, tedy typu určeného pro kvalifikované pracovníky s vysokoškolským vzděláním a klíčový personál. Nová vyhláška je dle své důvodové zprávy projevem snahy řešit obtíže v oblasti ekonomické migrace pramenící z nedostatku kvalifikovaných pracov-

níků v určitých oblastech na českém trhu práce. Počet dosavadních 12 zemí je novou vyhláškou značně rozšířen.

Datum účinnosti: 20. únor 2013

■ Novela nařízení, kterým se stanoví přípustná míra veřejné podpory v regionech soudržnosti České republiky

Novelou dochází ke změně § 4, kterým se upravuje maximální míra veřejné podpory pro investiční akci ve výrobě. Dle informace předkladatele má novela zpřesnit, kdy se v případě investiční akce v oblasti výroby maximální míra veřejné podpory snižuje z přípustné míry veřejné podpory a kdy naopak zůstává nezměněna.

Datum účinnosti: 18. únor 2013

*připravila Jana Mráčková
legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu*

Co jsme připomínkovali v únoru 2013

■ Návrh věrného záměru zákona o stavebních úřadech

Na úvod je nezbytné uvést, že Svaz zcela odmítá předložený návrh věcného záměru zákona, resp. úpravy z návrhu vyplývající. Návrh nového řešení je zcela v rozporu s tzv. spojeným modelem výkonu státní správy a samosprávy a dle našeho názoru neuvážený, věcně zcela nepropracovaný a zejména argumentačně neodůvodněný, neboť autor v podstatě uvádí toliko jediný důvod pro vznik samostatné třístupňové struktury stavebních úřadů.

Nadto je nezbytné uvést, že na setkání zástupců Svazu s členy vlády dne 30. ledna 2013 bylo v oblasti koncepce reformy veřejné správy dohodnuto, že: Obě strany považují za podstatné zachování dostupnosti služeb občanům. Během jednání bylo znovu potvrzeno, že není reálný důvod pro plošné rušení stavebních a matričních úřadů a odebrání dalších kompetencí výkonu státní správy obcím I. a II. typu. Reformní kroky je možné realizovat až na základě důkladně zpracované analýzy stavu dosavadního výkonu veřejné správy. Zároveň se představitelé shodli na nutnosti upravit financování přenesené působnosti, a to nejpozději od 1. ledna 2015.

Z výše uvedených důvodů se tedy přikláníme k tzv. nulové variantě. S ohledem na množství agendy je možné doporučit dopracovat stávající strukturu správního rozhodování na úseku stavebního řádu znovuzapojením činnosti stavebních komisí pro menší stavby lokálního významu, o kterých není nezbytně nutné rozhodovat na úrovni stavebních úřadů. Vytvoření Generální stavební inspekce by nepřineslo žádnou kladnou hodnotu, jelikož ta by fungovala čistě jako kontrolní orgán a musela by mít rozsáhlý aparát, aby zvládala obrovské množství podnětů a stížností zatížených specifikami staveb a místem jejich realizace. Na obdobné úrovni se s obdobným problémem setkává Česká inspekce životního prostředí, která se snaží postupovat právě ve spolupráci s městskými a obecními úřady.

■ Strategický rámec rozvoje veřejné správy a eGovernmentu 2014+

Jedná se o proces modernizace veřejné správy v České republice, který vychází z výsledků Strategii SA – Efektivní veřejná správa (dále jen „SA“). Jedná se o dlouhodobou strategii představující

základní rámec pro dlouhodobý, z logiky věci a vzhledem k charakteru veřejné správy, kontinuální proces modernizace procesů ve veřejné správě. Cílem je zajistit koordinovaný a efektivní způsob zlepšování veřejné správy a veřejných služeb.

Svaz upozornil, že nedostatky vyplývající z SA odpovídaly stavu připravenosti veřejné správy na využívání zdrojů z evropských strukturálních fondů, stejně jako zaměření SA na procesně administrativní aspekty fungování veřejné správy na úrovni centrální i v územních samosprávných celcích, zejména při výkonu přenesené působnosti a vyřizování úředních záležitostí občanů v kontaktu s administrativou. Dnes je situace zcela odlišná a v novém programovém období by se obdobné problémy již neměly opakovat. Z hlediska rozvoje kvality života a konkurenceschopnosti veřejné správy by měl být brán zřetel i na výkon samosprávné působnosti. Domníváme se, že je třeba zajistit efektivní součinnost všech subjektů veřejné správy na úrovni centrálních orgánů, krajů i obcí. Implementace eGovernmentu do území je náročný a dlouhodobý proces, který se dotýká nejen výkonu státní správy v přenesené působnosti, ale i výkonu samosprávy. Podmínkou úspěchu je s územními samosprávami projednávat všechny závažné změny a okolnosti (především v oblasti kompetenční a finanční) vzniklé v průběhu realizace navrhovaného Strategického rámce do území.

Ministerstvo vnitra zpracuje analýzu dopadů implementace eGovernmentu do území v souladu s navrhovaným strategickým rámcem a zákonnými opatřeními realizovaných či připravovaných projektů a dalších opatření. Na základě vyhodnocení této analýzy budou navrženy modely financování implementace eGovernmentu do území a zajištění udržitelnosti realizovaných projektů. V případě, že se bude jednat o kvantifikované finanční dopady do agendy přeneseného výkonu státní správy zohledňující i investiční a další náklady, které nelze odvodit výhradně z počtu úkonů a přístupů do základních registrů, bude zpracován a prosazován návrh na posílení příspěvku státu územním samosprávným celkům na výkon státní správy v přenesené působnosti u agend, které budou územně samosprávné celky vykonávat elektronicky v souladu se schváleným strategickým dokumentem.

legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu

Z jednání komor a komisí

vybráno ze zápisů

Předsednictvo Komory měst, 7. února 2013, Praha

Přítomní byli informováni o průběhu jednání širší pracovní skupiny na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, kde byla představena nová koncepce financování regionálního školství. Ministerstvo chystá tzv. oborové normativy, které by měly školám zajistit finance na realizaci vzdělávacích programů ve vztahu na jednoho žáka. Podporou zejména pro malé a vesnické školy má být zavedení tzv. doplňkové částky (zvláště pro mateřské školy, I. a II. stupeň základních škol), která má být zároveň podnětem k meziobecní spolupráci ve školství. Návrh dále řeší financování pedagogických i nepedagogických pracovníků a v oblasti nakládání s finančními prostředky rozšiřuje kompetence ředitelů škol. Tato koncepce bude podrobně dis-

kutována na nadcházejícím zasedání Školské komise Svazu. Nechyběla ani informace o každoročním jednání s vládou – viz *INS č. 2/2013*, za Komoru měst se účastnil Pavel Vondryš. V diskusi o možných změnách volebního systému do zastupitelstev měst a obcí se zástupci Předsednictva Komory měst přiklonili k podpoře neomezeného hlasování.

Na závěr jednání zazněla výtka vůči Ministerstvu práce a sociálních věcí, které dosud nepředložilo nový návrh pojetí veřejné služby, poté co v listopadu 2012 Ústavní soud svým rozhodnutím dosavadní úpravu této služby zrušil. Předsednictvo Komory měst se připojilo k názoru Komory obcí, že než provozovat veřejnou službu s obtížemi, tak raději vůbec.

Předsednictvo Komory obcí, 11. a 12. února 2013, Kunín

Členové předsednictva Komory obcí přijali již podruhé pozvání starostky Dagmar Novosadové a přijeli rokovat do Kunína. Hlavním tématem jednání byla přímá volba starostů, ke které byl přizván ředitel institutu politologických studií z Univerzity Karlovy v Praze Petr Jůptner. Znovu se jednalo o výhodách a nevýhodách zavedení přímé volby, nicméně svazové stanovisko se nemění – Svaz nepodporuje zavedení přímé volby, prosazuje posílení prvků většinového volebního systému. O přímé volbě starostů se hovořilo i na jednání s vládou – viz *INS* č. 2/2013 str. 12. Žádný z přítomných ministrů se tam pro přímou volbu nevypravil, tedy ani ministři Miroslav Kalousek a Karel Schwarzenberg, jejichž strana TOP 09 byla zastáncem přímé volby. Naopak bylo slyšet pouze protiargumenty.

Dále se přítomní zabývali tzv. Druhou zlínskou výzvou, jejíž před-

sedkyní je Jana Juřenčáková. Výzva žádá vládu Petra Nečase o náležitě zohlednění potřeb českých obcí, měst a jejich sdružení při čerpání evropských peněz v příštím programovém období 2014-2020. Pro členy Komory obcí je výzva tak trochu překvapivím, především proto, že přichází právě nyní. Svaz se připravou na čerpání evropských fondů v příštím období intenzivně zabývá poslední dva roky, mimochodem i toto téma bylo na programu jednání s vládou. Na Výzvu proto zareagovali „Kunínskou deklarací“, která snad alespoň částečně uvádí věci na pravou míru – viz str. 4.

V závěru jednání byli nominováni členové krajských hodnotitelských komisí soutěže Vesnice roku 2013 a zástupce do celostátní hodnotitelské komise, kterou se opětovně stala Lenka Cincibusová, starostka Košťálova.

Bezpečnostní komise, 14. února 2013, Praha

Ředitel městské policie v Pardubicích Petr Kvaš podal informace k projednávání zákona o obecní policii v poslaneckém výboru pro bezpečnost, kde se asi nejvíce rozebírala otázka, zda mají strážníci disponovat kompetencemi v oblasti dopravy. Garant komise Miroslava Sobková přidala informaci z projednávání zákona ve výboru pro veřejnou správu, kde byly vyjádřeny obavy z návrhu, aby obecní policie na základě veřejnoprávních smluv zajišťovala sportovní, a kulturní akce přístupné veřejnosti. Docházelo by tak de facto k suplování činnosti Policie ČR, která by na obce mohla vyvíjet až nepřiměřený tlak, aby si zajistila výpomoc při zabezpečování veřejného pořádku. Členové komise konstatovali, že asi žádného starostu netěší, aby obecní policie suplovala práci státní policie, avšak při faktických početních stavech policistů jinak asi nelze zajistit bezpečnost na území obce. Někteří by

se přiklonili i k vybírání pokut za dopravní přestupky městskou policií.

K druhému bodu jednání byli přizváni Jaroslav Hruška, první náměstek ministra vnitra pro vnitřní bezpečnost, a policejní prezident Martin Červíček. Jednalo se o zajištění bezpečnosti na území obcí, oba hosté konstatovali, že bez obecní policie by dnes už policejní systém zkolaboval. Plk. Červíček informoval, že Policie ČR prošla organizačními změnami a skončila na 38 996 tabulkových místech, nekontrolovatelný pokles policistů byl zastaven. Optimalizoval se počet služeben, nerušilo se žádné obvodní oddělení policie, pouze v 19 případech z 500 došlo k jejich transformaci na policejní stanice, které jsou řízeny z útvarů.

V současné době není obsazeno 600 míst ve výkonu, pokud se je podaří naplnit, bude stav policistů a jejich struktura definitivní.

Výzvy • nabídky • oznámení

POZVÁNKA NA SEMINÁŘ

Výběr zpracovatele územního plánu

Uvažujete o pořízení územního plánu a nevíte jak vybrat kvalitního projektanta? Znáte rizika při výběru zhotovitele územního plánu podle jediného kritéria, kterým je nejnižší cena? Víte, že zákon o veřejných zakázkách umožňuje vybrat projektanta územního plánu méně rizikovým způsobem? Pokud vás tyto otázky zajímají,

využijte našeho pozvání na bezplatný seminář. Česká komora architektů ve spolupráci se Svazem pro vás připravila seminář s názvem Výběr zpracovatele územního plánu, který se uskuteční v pátek **12. dubna 2013 od 10.00 hod.** v sále zastupitelstva Magistrátu hl. m. Prahy.

Cílem tohoto pracovního setkání je přiblížit,

zejména obcím, které uvažují o pořízení územního plánu nebo připravují v souladu s platnou legislativou rozsáhlejší změnu stávajícího územního plánu, jak postupovat, aby dosáhly optimálního výsledku s vyváženým poměrem ceny a kvality.

Podrobnosti najdete na našem webu.

NABÍDKA

Chcete upozornit na svoji obec? Proleťte se balonem!

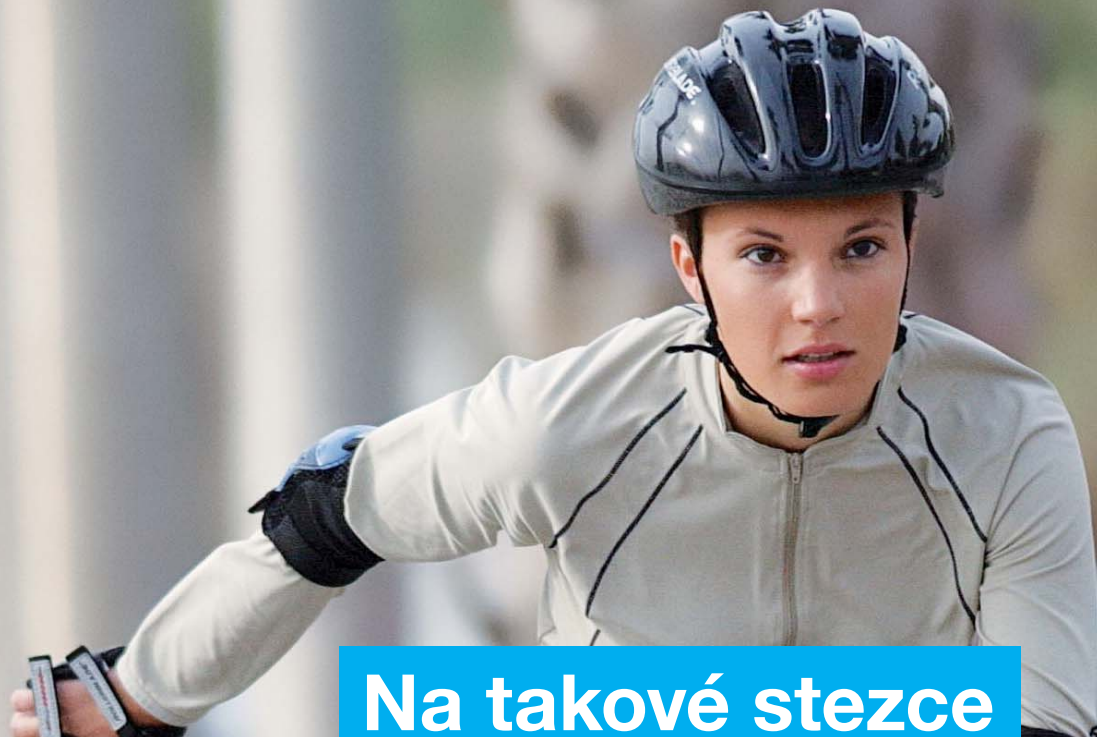
Nic zvláštního se u vás neděje? Pak neváhejte a seznamte se s nekomerčním projektem „Sto startů z českých měst“, který má mj. pomoci českému balonovému létání. Jedno místo v koši je vyhrazeno pro vás. Co vás to bude stát? V podstatě jenom trochu času a organizování. Máte-li zájem se projektu účastnit, stačí se podívat na stránky www.100startu.cz, najít si nejbližšího balonáře a vše potřebné s ním konzultovat. Nejlepším místem pro start je náměstí. Tak získá akce největší popularitu, zájem o ní projeví

občané i novináři. Součinnost s městem je nutná hlavně pro vyhrazení místa, o plánovaném startu by ale měla vědět i městská policie. „Létáme pro radost a těšíme se, že nám umožníte startovat právě ve vašem městě,“ říkají piloti balónů, kteří chtějí připomenout veřejnosti, jak tomu bylo v dobách prvních balónů v našich krajích. Je to opravdu úžasné! Nevěříte? Věřte. Sama jsem si to vyzkoušela jako první.

*Ida Jenková,
starostka Police nad Metují*

Na takové stezce to půjde i mně

Snadný přístup k dotacím z EU

ČSOB Cesta k fondům EU vám pomůže získat dotace na lepší život ve vaší obci či regionu

Nabízíme městům a krajům speciální schéma pro financování projektů z evropských fondů, poradenství při jejich přípravě a realizaci a úvěrové přísliby či úvěry na předfinancování těchto projektů. Dokážete tak maximálně využít možností, které vaší obci či regionu nabízejí evropské dotační programy. Pro více informací navštivte pobočku ČSOB.
A v čem je vaše bohatství?

Člen skupiny KBC

800 300 300 | www.csob.cz